

- ⊕ **Festes:** Sant Jordi medieval a Montblanc
- ⊕ **Tradicions:** Moros i cristians a Alcoi
- ⊕ **Lletres:** Passeig per la Tàrraga de Pedrolo

ENTREVISTA A LLUÍS PUIG

‘VA SER UN ACTE
DE DIGNITAT QUE EL
POBLE CATALÀ NO
POT DEIXAR DE FER’

ENTREVISTA ALFRED BOSCH CANDIDAT A LA BATLLIA DE BARCELONA

‘Demà no es resoldrà el conflicte;
estic segur que pujarà de to’

ANÀLISI Cuba sense els Castro

MAIL OBERT DE MERCÈ IBARZ Dona singular i la ciutat

DONA SINGULAR I LA CIUTAT

MERCÈ IBARZ

‘Un títol, una llibreria que el sàpiga destacar, una bona coberta que vagi a l’essencial’. M.I.

Passejades amb Vivian Gornick, una escriptora que va a fons de la soledat urbana i de les veus diàries que la compensen pels carrers

Dels llibres que vaig llegir l’any passat n’hi ha un que m’ha interessat molt més que cap altre, inclosos els que he llegit enguany. Encara el rellegeixo. No m’acostuma a passar, rel·legir un llibre que no és (per a mi, sí) un clàssic. Me’l vaig comprar sense saber-ne res, pel títol, que ara titula aquestes ratlles. Feia dies que no em comprava cap llibre de narrativa així, a cegues. El lligam que hi he establert em fa pensar que potser és així com val més la pena llegir, quan un llibre et busca i se’t planta al davant. Perquè els llibres ho fan, això. Tenen vida pròpia i busquen els lectors. Un títol, una llibreria que el sàpiga destacar, una bona coberta que vagi a l’essencial. Tot això té aquest llibre.

La seva autora és Vivian Gornick, escriptora nord-americana que farà aquest mes de juny 83 anys, va nèixer al Bronx novaiorquès el 1935. El llibre és un volum que en realitat són dos, *Vincles ferotges* i *La dona singular i la ciutat*, dos llibres de memòries separats per trenta anys. L’Altra Editorial, d’Eugènia Broggi, ha tingut l’encert de reunir-los i publicar-los junts. És el llibre que regalaré aquest Sant Jordi, un exemplar,

Records, trobades
als carrers amb
persones conegudes
i amb desconeguts,
paraules, gestos i
converses sentides,
lectures, visites i
trobades amb amics

Una veu literària
que va a fons,
molt a fons, de la
pròpia experiència
i converteix una
prosa confessional
en crítica cultural

dos, tres o més. És molt ben traduït per Josefina Caball, llisca de manera formidable.

La Gornick serà a Barcelona l'11 de maig, per participar en el festival Primera Persona al CCCB, que reuneix creadors que treballen a partir de la pròpia experiència vital i així l'expliquen, en primera persona. Potser li preguntaran i la faran parlar sobretot de feminisme, del qual va ser una veu forta i lliure als anys setanta des de les pàgines del Village Voice. Un feminisme radical, anarquista en diu ella en el llibre. Espero que no, espero que la facin parlar sobretot del pòsit fecund d'aquest llibre: la soledat urbana i com l'expressivitat humana que campa pel carrers és una cura diària, un aliment. *La dona singular i la ciutat* és això: records, passejades, trobades a peu de carrer amb persones conegudes i amb desconeguts, paraules, gestos i converses sentides, lectures, visites i trobades amb amics, l'amor eròtic, i reminiscències de la mare, a la tensa relació que evoca la primera part del llibre, els *Vincles ferotges*. És una veu literària que va a fons, molt a fons, de la pròpia experiència i converteix una prosa confessional en crítica cultural.

Després he vist que altres lectors aprecien sobretot la primera part del llibre, la narració sense contemplacions de la relació amb la mare, una dona forta i alhora vulnerable, dominadora i alhora necessitada, jueva socialista de classe baixa que viurà en un dol perpetu per la mort del marit que ofegarà sovint la filla. Un relat publicat quan la Gornick havia fet els cinquanta i encara vivia la mare. També són passejades. És certament un relat colpidor, punyent en molts moments, còmic en altres. No obstant, a mi m'interessa més el segon, el de la dona que camina tota sola per la ciutat i l'escolta, recollint els retalls de converses i de trobades, rememorant lectures, amors i històries d'abans i d'ara, que Gornick va publicar fa només tres anys, quan ja en tenia vuitanta. No parla de política, i tot finalment acaba sent polític, humà.

És una simfonia de veus. Com ara en aquest fragment:

<<A la SisenaAVINGUDA, hi ha dos homes baixets i de pell fosca repenjats en un taxi aparcad. L'un diu a l'altre: "Mira, és ben senzill. A són els costos variables, B són els ingressos bruts, C són les despeses generals. ¿Ho captes?" L'altre home fa que no amb el cap. "No siguis ruc!", s'exclama el primer home. "Ho has d'entendre".

A Park Avenue, una senyora respectable i ben vestida diu a la seva amiga: "Quan era jove, els homes eren el plat principal, ara són un condiment".

Al carrer Cinquanta-set, un home que fa cara de noi diu a un altre: "No m'havia adonat que fóssiu tan bons amics. ¿Què et va donar, ella, perquè ara la trobis tant a faltar?". "No és tant el que em va donar", respon l'altre, "és el que no es va endur".>>

'DE QUAN ENS PODÍEM REFUGIAR A CASA'

CARTA DE DOLORS SERRA A ANNA GABRIEL

Carta de Dolors Serra a Anna Gabriel que s'ha exiliat a Suïssa · 'Cartes per la llibertat' és un espai de VilaWeb per a expressar la solidaritat amb els presos polítics i exiliats i, ahora, per a fer conèixer qui són

Estimada Anna:

Primer de tot, una abraçada per transmetre't tota la meva estima i complicitat, tot el meu suport.

Fa molt poc que ens vam conèixer, uns mesos, i aquell dia ja vàrem comentar que les coses ben aviat anirien mal dades, que ens calia estar preparades per fer front a les conseqüències d'una nova onada de repressió. Una repressió desfermada per haver convocat un referèndum d'autodeterminació, aprovat per majoria democràtica en seu parlamentària i defensat al carrer, i per respectar-ne els resultats.

Em va agradar conèixer-te, perquè et sabia intel·ligent i forta, coherent i combativa, i ara sé que, com a dona, exiliada, independentista i anticapitalista que ets, en aquesta etapa de la teva vida tots aquests valors et seran indispensables.

Potser et semblarà paradoxal, però t'he conegut una mica més llegint el llibre August Gil Matamala: al principi de tot hi ha la guerra, perquè, en l'epíleg, hi expliques d'on vénis, però sobretot, amb el David, expliqueu on sou, com sou mitjançant el respecte de l'altre, els seus projectes, la feina feta, el seu recorregut vital i professional.

D'ençà que vaig saber que havies marxat, que havies assumit la presència de la CUP a l'exterior, que t'havies refugiat a Suïssa, he pensat molt en tu. Potser perquè quan, ja fa molts anys, vaig marxar de casa vaig poder-me refugiar a la del costat. Potser perquè, malgrat que vàrem marxar per raons polítiques abans o en plena transició, nosaltres, els qui ens vam refugiar a Ca-

La generació i l'opció política a les quals pertany sabem que la repressió no s'ha aturat mai

Ens comprometem a tenir-vos presents a tots, i sobretot a totes (perquè encara cal), en cadascuna de les nostres accions

talunya Nord, mai no ens hem sentit exiliats, perquè vitalment i política érem a casa, perquè només franquejant l'Albera, ja érem nord enllà. Ara ja no, l'estat francès, la república francesa, ja no és terra de refugi.

La generació i l'opció política a les quals pertany sabem que la repressió no s'ha aturat mai, perquè l'heu patida en els diferents àmbits de la lluita política i social, perquè mai no heu deixat de reclamar de poder decidir lliurement i democràticament el nostre present i el nostre futur.

I ara, el 2018, tornem a tenir preses i presos polítics, exiliades i exiliats: ciutadans empresonats (per malpensar, malcantar, malexpressar...); polítics empresonats per intentar (sí, de moment només intentar) complir el mandat que l'expressió de la voluntat popular, amb el vot, els ha conferit; exiliats evitant la presó i sobretot donant veu al mandat popular, a la lluita contra l'arbitrarietat judicial i la follia d'un estat que ja ens ha perdut.

I ara, sobretot, ens comprometem a tenir-vos presents a tots, i sobretot a totes (perquè encara cal), en cadascuna de les nostres accions, en tots els nostres projectes. Sense distincions, sense categories, ni primeres i segones files.

Ens comprometem a tornar-vos a casa.

Espero tornar-te a veure ben aviat, a casa.

La meva néta aprèn a rebre abraçades màgiques i a fer-ne, una és per a tu. 📖

RAJOY PRESSIONA PUIGDEMONT PERQUÈ ACCEDEIXI A FER UN GOVERN 'NET'

PERE MARTÍ

El president Puigdemont. ACN

El govern espanyol aprofita el 155 per imposar a la Generalitat que doni suport a la demanda contra Mas i el seu govern pel 9-N*La manifestació del 25 d'Abril, que es farà demà, es convertirà en un homenatge a Guillem Agulló per a commemorar el 25è aniversari del seu assassinat*** Les institucions de Catalunya Nord donen suport als presos polítics**

TEMA DEL DIA

Aixecar el 155. Mariano Rajoy té pressa perquè a Catalunya hi hagi un govern de la Generalitat amb un president lliure de càrregues penals que li permeti d'aixecar el 155. La crisi catalana s'allarga massa, el perjudica l'elaboració del pressupost, tot i que el PNB ha donat el vist-i-plau a la tramitació –que no aprovació– i la judicialització del procés ha obert una escletxa entre el govern i el Suprem amb una guerra descarnada entre Montoro i Llarena que perjudica la imatge de l'estat de dret. El relat judicial sobre el qual se sustentava l'empresonament dels dirigents independentistes, la rebel·lió i la malversació comença a fer aigües i Rajoy no vol que Ciutadans s'aprofiti de la batalla per xuclar-li la poca sang que li queda.

El president espanyol necessita 'estabilitat' per vendre als socis europeus que té controlada la situació i que ja poden començar a lliurar consellers exiliats perquè seran jutjats amb totes les garanties. La pressa de Rajoy no és només pel sí del PNB al pressupost, que també, sinó sobretot per la necessitat de recuperar la iniciativa política per a encarar les eleccions municipals i autonòmiques de l'any que ve amb garanties. La crisi Cifuentes, la crisi Llarena, la crisi Puigdemont són massa crisis per a gestionar al mateix temps, i necessita començar a tancar carpetes. A més, la sentència pel cas Gürtel podria ser a mitjan maig i segur que no serà favorable als seus interessos.

Tots aquests moviments van destinats a fer créixer la pressió sobre Puigdemont perquè renunciï a la investidura i deixi pas a una presidència sense motxilla judicial que permeti d'aixecar el 155

Mas és un dels dirigents més partidaris de fer govern tan aviat com sigui possible i així ho va fer saber al president Puigdemont quan es van reunir la setmana passada a Berlín

Per a tancar la carpeta catalana, necessita que Puigdemont es rendeixi i accepti, com li demanen els seus socis, un govern 'normal' a la Generalitat. Però això només pot aconseguir-ho pressionant-lo més, que és el que ha fet avui. En una maniobra indigna, ha aprofitat el 155 per afegir la Generalitat en la demanda contra Artur Mas pel 9-N al Tribunal de Comptes, en la qual també hi ha l'ex-vice-presidenta Joana Ortega i els ex-consellers Francesc Homs i Irene Rigau. La Generalitat es va oposar al seu dia a les demandes presentades per entitats tan honorables com Societat Civil Catalana (SCC) i Advocats per la Constitució. Aquestes demandes, a què es va adherir la fiscalia espanyola, van ser l'origen del litigi. Per a pagar la finança, els investigats van ingressar en efectiu

2,8 milions d'euros, i per a arribar a la quantitat total de 5,2 milions d'euros, el tribunal els ha permès d'aportar immobles de la seva propietat com a aval. I són a l'espera de judici. Però aprofitant el 155, el Ministeri d'Hisenda espanyol ha ordenat als lletrats de la Generalitat que hi incloguessin la institució. I per si no n'hi havia prou, el consell de ministres ha continuat la purga d'alts càrrecs de la Generalitat, amb la destitució del director de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, Agustí Colomines, i la directora general d'exterior, Marina Falcó, exclusivament per motius polítics.

Tots aquests moviments van destinats a fer créixer la pressió sobre Puigdemont perquè renunciï a la investidura i deixi pas a una presidència sense motxilla judicial que permeti d'aixecar el 155. Mas és un dels dirigents més partidaris de fer govern tan aviat com sigui possible i així ho va fer saber al president Puigdemont quan es van reunir la setmana passada a Berlín. Si ja s'hagués fet una investidura 'efectiva', possiblement tot això no hauria passat. Però de moment, Junts per Catalunya no sembla que s'hagi deixat impressionar gaire i manté el calendari previst –que s'acaba el 22 de maig– per a nomenar un nou president o bé per anar a unes eleccions, les quals Puigdemont ja va dir que no volia.

MÉS QÜESTIONS

Els jutges del cas Gürtel discrepen sobre la sentència. El president del tribunal del cas Gürtel, Ángel Hurtado, ha anunciat que no redactarà tot sol la sentència del judici a la primera època de la trama (1999-2005) a causa de 'les discrepàncies' existents amb els seus companys de tribunal, Julio de Diego i José Ricardo de Prada. No és la primera vegada que el president del tribunal discrepa dels seus companys en qüestions importants del cas. Una va ser la declaració com a testimoni del president espanyol, Mariano Rajoy, a la qual sempre es va oposar i que, tanmateix, va tirar endavant amb el vist-i-plau de De Diego i De Prada. 'Donades les discrepàncies hagudes

sobre alguns punts sotmesos a debat en el curs de la deliberació [...] encairregó la redacció als meus companys perquè redactin la resolució en la part que cadascun discrepi', diu el magistrat de l'Audiència Nacional espanyola en un escrit que ha fet públic avui. La seva decisió no comporta que deixi la ponència de la sentència, segons que han informat fonts de l'Audiència espanyola, sinó que Hurtado els sol·licita que redactin les parts en què hi ha disconformitats entre ells per, després, sotmetre-les a debat. D'aquesta manera, la sentència sobre la trama Gürtel es dilatarà una mica més en el temps, quan fa cinc mesos que va acabar el judici, el passat 17 de novembre.

La manifestació del 25 d'Abril homenatjarà Guillem Agulló. Una manifestació i un acte d'homenatge i reconeixement al jove Guillem Agulló, en el vint-i-cinquè aniversari del seu assassinat i, juntament amb ell, a totes les víctimes de la intolerància; la visibilització d'un projecte de país inclusiu i obert: així és com Acció Cultural del País Valencià ha proposat enguany la commemoració del 25 d'Abril. La marxa, que tindrà per lema 'País Valencià, país obert', es farà demà, 21 d'abril, a València. Començarà, com ja és tradició, a la plaça de Sant Agustí a les 18.00. No acabarà, però, sota l'estàtua de Jaume I, ni vora el llit del riu, a la plaça d'Amèrica, sinó a l'altra banda, entre els arbres, als jardins de Vivers. Perquè allà, a partir de demà, hi haurà un passeig que durà el nom de Guillem Agulló. Quan hi arribi la manifestació, s'inaugurarà. I començarà l'acte d'homenatge.

Les institucions de Catalunya Nord donen suport als presos polítics. La principal institució oficial de Catalunya Nord, el Consell del Departament dels Pirineus Orientals, presidida per la socialista Hermeline Malherbe, ha instal·lat a la seva façana una gran pancarta, amb llaços grocs que l'envolten, en suport als presos polítics catalans a l'estat espanyol. En la pancarta es pot llegir, en francès i català: 'Pel respecte de les llibertats i els drets fonamentals'. En un comuni-

Pancarta al Consell del Departament dels Pirineus Orientals . CEDIDA

cat, el Consell explica que 'en el marc de la mobilització dels càrrecs electes de la majoria departamental pel retorn al diàleg a Catalunya, s'ha instal·lat a la seu del govern departamental una pancarta demanant el respecte dels drets fonamentals i dos llaços grocs (símbols de la indignació suscitada per l'empresonament de responsables associatius i polítics)'. Aquest edifici cèntric, vora el Castellet de Perpinyà, és al costat de la Prefectura, la representació de l'estat francès a Catalunya Nord. La presidenta Malherbe també ha fet una crida a tots els càrrecs electes nord-catalans perquè participin demà a l'enllaçada de Perpinyà organitzada pels comitès de Solidaritat Catalana, a partir de dos quarts de deu a la plaça d'Aragó.

Rajoy serà rebut a Mallorca amb protestes pels presos. El president del govern espanyol serà rebut demà amb protestes davant l'hotel on el PP té previst de fer

una convenció sobre el turisme. Diversos col·lectius han anunciat una concentració per a demanar la llibertat dels presos polítics catalans. Entre aquests, hi ha el col·lectiu Músics per la Llibertat, que rebrà Rajoy amb 'El cant dels ocells', a la cantonada dels carrers Joan Miró i Lluís Fàbregues. L'acte reivindicarà la llibertat dels presos polítics catalans i posarà en relleu 'les discrepàncies entre el jutge Llarena i el Ministeri d'Hisenda espanyol sobre el finançament amb diners públics del referèndum de l'1 d'octubre'. El col·lectiu es troba cada dijous, i ja en van vint-i-quatre, a la plaça de Cort per cantar per la llibertat dels presos polítics.

PEL FORAT DEL PANY

Manuel Valls estudia de presentar-se com a candidat a la batllia de Barcelona per Ciutadans, segons que ha anunciat l'ex-primer ministre francès. La proposta sembla que li ha fet el mateix Albert Rivera, però encara no està tancada. La sola

possibilitat que sigui alcaldable ha posat nerviós l'entorn socialista barceloní, tenint en compte que Valls va ser militant del Partit Socialista francès, i que podria causar una fuga de vots. Les seves últimes visites a Barcelona han estat per assistir a manifestacions unionistes convocades per Societat Civil Catalana.

LA XIFRA

350 professors nous per al curs 2018-2019. Amb aquestes noves incorporacions, s'hauran incorporat als centres educatius de les Illes més de 1.200 docents aquests últims tres anys, segons que ha explicat la conselleria d'Educació.

TAL DIA COM AVUI

El 20 d'abril de 1889 neix Adolf Hitler, ideòleg i fundador del nazisme, canceller del Tercer Reich. Va ser el pitjor dictador europeu del segle XX, responsable del genocidi de jueus, gitanos i homosexuals.

LLUÍS PUIG

‘Se’m fa molt difícil d’imaginar que un cop hi hagi govern, la repressió s’acabi en sec’

Entrevista al conseller de Cultura després de la seva intervenció a la delegació del govern a Brussel·les

JOSEP REXACH

El conseller de Cultura, Lluís Puig, va entrar dimecres per primera vegada a la delegació de la Generalitat a Brussel·les, l'única que roman oberta des de la imposició del 155. Hi va poder prendre la paraula abans que comencés l'acte que organitzava el Casal Català de Brussel·les. 'Un acte de dignitat que el poble català no pot deixar de fer', resumeix Puig, amb qui VilaWeb va parlar ahir a la tarda després de saber-se que el govern espanyol havia destituït la directora general de Relacions Exteriors, Marina Falcó. Enric Millo va dir que ho feia perquè havia permès que Puig prengués la paraula. Una purga més, una repressió de la mà del 155.

—Sorpresa per la destitució de Marina Falcó?

—És que l'estat espanyol no ha parat en cap moment, com tampoc no han parat ni el Tribunal Suprem ni l'Audiència espanyola ni el jutjat número 13 de Barcelona. La repressió continua i només volen fer-la créixer i ampliar-la a tota mena d'àmbits, espais, activitat i persones. Si pensen que així arreglaran el problema de Catalunya, veurem fins on arriben.

—La vau avisar, que prendríeu la paraula?

—No. La Marina va inaugurar l'acte amb un discurs, després va prendre la paraula la presidenta del Casal Català a Brussel·les, i va ser ella qui va considerar que li corresponia al conseller de Cultura, present a la sala, inaugurar la setmana d'actes culturals de Sant Jordi a Brussel·les. Em vaig sentir emocionat, afalagat i content, i sense pensar-m'ho gens, vaig pujar a l'escenari. Vaig improvisar un discurs, però vaig recalcar que em sento un ciutadà lliure i europeu. Lliure davant de la justícia, que és tot el contrari que diu la justícia espanyola quan assegura que sóc un pròfug. No dic que tingui la veritat absoluta, però em sento un ciutadà europeu lliure que s'ha presentat davant de la justícia per afrontar els reptes que té. Va ser emocionant, sobretot pel que

Els culpables d'aquests temes continuen essent el PSC, Ciutadans i PP. Punt

No pot ser que un partit amb gairebé mil imputats per corrupció estigui governant un país

representa el casal aquí a Brussel·les. El Casal Català va ser fundat per Francesc Macià i Ventura Gassol fa vuitanta-vuit anys, quan eren a l'exili.

—Hi ha qui assenyala que sou responsable de la destitució. Què hi dieu?

—No. Els culpables són els partits que donen suport a l'article 155. Per tant, els culpables d'aquests temes continuen essent el PSC, Ciutadans i PP. Punt. No hi ha més culpables, aquí. A veure si per parlar educadament dos minuts, un ha de sentir-se culpable, és que estem molt malament. Els servidors públics sabem quan comencem i no sabem mai quan acaben. Jo vaig acabar quan menys m'ho esperava. Ella ha acabat avui. No ens tenim cap mena de recel perquè sabem que som càrrecs a disposició de les circumstàncies de cada moment. Aquí els culpables són els qui gestionen la situació. Vam fer un acte de dignitat que el poble català no pot deixar de fer.

—Heu pogut parlar amb ella?

—Sí, ens hem intercanviat diversos missatges. Però prefereixo no donar-ne detalls. Aquí el problema és que si un tema així ha d'arribar a un consell de ministres, és que no tenen gaire feina, o bé s'han begut l'enteniment.

—Si hi hagués hagut govern i s'hagués aixecat el 155, creieu que això hauria passat?

—Se'm fa molt difícil d'imaginar que un cop hi hagi govern, aquests actes de repressió de l'estat s'acabin en sec. Se'm fa molt difícil, sobretot quan avui hem vist que el govern de Madrid ha obligat la Generalitat a personar-se contra la causa del 9-N d'Artur Mas, Joana Ortega, Irene Rigau i Francesc Homs. Si l'estat fa servir això amb el 155, és molt fàcil saber a quin bàndol ets. La Generalitat no es pot personar mai en contra d'uns polítics que van col·laborar per poder fer una consulta popular com la que va ser el 9-N. Deien que era una costellada. Doncs quina costellada, que encara ara van remonent els fonaments perquè la Generalitat es personi contra aquests

polítics de grandíssima talla i de grandíssima dignitat.

—Suposo que esteu en contacte amb el món de la cultura. Quines informacions rebeu i com afecta el 155?

—Afecta en temes de patrimoni. Des de la salvatjada de tornar aquelles obres de Sixena fins a no poder començar restauracions de monuments o edificis patrimonials importants. Fa molt de mal a les empreses de producció audiovisual, que ens tombessin la taxa que havíem establert sobre les operadores de connexió a internet, que era una taxa que permetia a tot el sector audiovisual tenir una mica d'oxigen en un moment en què TV3 i el Departament de Cultura havíem hagut de reduir moltíssim les aportacions. Van ensorrant el sector més potent de tota Espanya de producció audiovisual. No sé què vindrà després, potser el món editorial. Fan molt mal.

—A llarg termini, quina és la cosa més greu que pot comportar la repressió que vivim?

—A llarg termini, ja cal que Espanya s'hagi espavilat a refer la seva imatge política, social, cultural, turística i de respecte als drets humans. Perquè si Espanya no ho aconsegueix, s'acabarà ensorrant. Aquesta gent, i em refereixo als seus governants, fan una gestió salvatge que deixa una imatge pèssima d'Espanya davant el món. I el món ho veu. Alguns ho critiquen i altres callen, però tots ho veuen. No pot ser que l'aspirant a una plaça d'un tribunal europeu falsegi el currículum i no sàpiga idiomes, no pot ser que una presidenta d'una comunitat autònoma falsifiqui el currículum amb màsters que no té, no pot ser que hi hagi jutges que no puguin demostrar els delictes que imputen i no pot ser que un partit amb gairebé mil imputats per corrupció estigui governant un país.

—Us preocupa que la repressió acabi dividint el bloc independentista?

El bloc independentista sempre ha estat dividit perquè va néixer dividit. És un bloc molt transversal, tant d'edat, com

Va ser un acte de dignitat que el poble català no pot deixar de fer

ACN

de formes i lògiques de pensament. Per tant, que tinguem opinions és la cosa més normal del món i és el que ens ha fet grans. No volen entendre que el bloc sobiranista no és homogeni i dividint-lo no el podran ensorrar pas.

—Creieu que haureu de ser gaire temps a l'exili?

—Mentre l'estat espanyol no entengui què passa i no se sotmeti a les pressions que ja rep d'altres països, serem a l'exili fins que els tribunals europeus i de justícia ens donin la raó. I perquè passi això hauran de passar uns quants anys.

—Junts per Catalunya ja ha reconegut que l'opció d'investir Puigdemont continua sobre la taula. L'acabarem veient reelegit?

—El que hem d'acabar veient és que el senyor Mariano Rajoy i els que belluguen la justícia espanyola reconguin qui va guanyar el 21-D. Això hem d'acabar veient. No són tan importants els noms, perquè tots tres ho podrien ser perfectament, sinó que el parlament sobirà de Catalunya acabi nomenant un president o una presidenta per voluntat pròpia i amb respecte als 135 diputats. No podem imaginar escollir un president perquè

a un jutge li sembla bé. I els noms són anècdotes. Tots els noms són anècdotes en la història.

—I això passarà o acabarem anant a eleccions?

—Tots hem manifestat que no volem noves eleccions amb una participació del 80%. Ara, els qui posen els entrebancs cal que reconguin qui va guanyar i qui està en disposició de governar, que som el bloc independentista. Així ho va llegir tota la premsa internacional la mateixa nit de les eleccions. No podem acceptar que ens diguin qui hem de nomenar.

—Dilluns és Sant Jordi. Com el viureu?

—Aquí a Brussel·les hi ha moltes activitats programades sobre cultura catalana. Sobretot per a diumenge, el dia abans. I el 23 intentaré estar tan connectat com pugui amb Catalunya per vídeos enregistrats i connexions en directe. Serà un Sant Jordi molt diferent, però no per això menys sentit ni menys viscut. No sé si trobaré roses, però aquí tenim milions de tulipes grogues.

—Per acabar. Recomaneu-me un llibre.

—Per amistat personal, *Al mateix riu d'Heràclit*, de Pep Coll.

ALFRED BOSCH

‘Demà no es resoldrà el conflicte; estic segur que pujarà de to’

Entrevista a l'escriptor, regidor i candidat d'ERC a les eleccions municipals de Barcelona del 2019

ELISABETH MAGRE

PERE CARDÚS

Ens reunim al seu despatx de l'ajuntament. Alfred Bosch ens convida a veure Barcelona des del terrat de l'edifici. Es veu tota la ciutat. Ell la mira pensatiu. Sembla que és capaç d'imaginar la Barcelona 'capital global de les persones' que proposa. Com si pensés la seva pròxima novel·la, imagina una ciutat més amable per a les persones i més exigent, també. És el candidat d'ERC a les eleccions que es faran d'ací a un any. Quan parlem de la proposta de fer una aliança sobiranista abans de les eleccions, respon que s'ha de parlar de tot, però refusa d'entrada l'envit de Jordi Graupera de fer unes primàries obertes. Diu que ells ja les han fetes. Parlem d'això i de moltes més coses barcelonines. També de la seva experiència a Sud-àfrica i les lliçons de Nelson Mandela, a qui va tenir l'honor de conèixer. Es mostra confiat en la victòria de l'independentisme.

—Quina serà la prioritat de les eleccions a Barcelona d'ací a un any?

—Recuperar la capital global de les persones. Que és aquesta ciutat que tenim, una gran capital internacional. A més de ser la capital de Catalunya, és una gran capital al món. Però cal que sigui pensada i feta a escala humana. Feta per persones. Aquí no tenim petroli, no tenim ferro, ni carbó, no som capital d'estat, de moment. I en canvi, hem aconseguit fer una capital global. Com? Amb les persones. I amb aquesta xarxa de col·laboració, de treball i de talent que és tan pròpia de Barcelona. Si perdem aquesta fórmula, que és l'ADN de Barcelona, posarem en perill la ciutat. Volem relançar Barcelona a partir d'aquesta fórmula que té en compte la xarxa de col·laboració entre la gent. Perquè la gent és qui fa la ciutat. No ens ha caigut res del cel i hem fet una revolució comercial, una revolució industrial i ara fem una revolució tecnològica. Tampoc no hem d'inventar la sopa d'all. Sabem com funciona aquesta ciutat. Doncs siguem còmplices de Barcelona.

No pot ser que s'incompleixi constantment allò amb què has aconseguit de seduir la gent en una campanya electoral

Volem un model cívic, amb turisme responsable i que estigui a l'altura del que Barcelona pot triar

—Aquesta fórmula perilla?

—La nostra impressió és que el govern Colau no entronca amb la personalitat barcelonina. L'altre dia, un amic psiquiatre em feia una descripció força bona. Hi ha dues grans pulsions en la personalitat humana. Una és la por i una altra és el desig. Aquest amic em deia que Colau i el seu equip havien passat del desig, de l'Eros, del sí que es pot, l'esperança i la il·lusió a la por, al Tàntos, un cop han arribat al poder. Estan instal·lats en el 'tots van contra nostre', 'tot això és molt difícil', i els fa por el talent, l'emprenedoria, el congrés de mòbils i tot. Aquesta no és la millor manera de conduir una ciutat com Barcelona. Aquí ha funcionat la concentració d'intel·ligència en xarxa, en cooperació... I fent coses enormes com la Sagrada Família, com el moviment obrer i el moviment veïnal. En el fons, la pedra filosofal acaba essent molt similar. El govern actual encara amb por la ciutat. I no connecta amb l'ADN de Barcelona. Ens trobem que Barcelona és la capital dels problemes i no la capital de les solucions que sempre ha volgut ser.

—Hi ha més raons concretes que de-manin de rellevar Colau?

—Hi ha més motius, però aquest em sembla que és bastant important. L'altre és perquè volem complir. Volem fer unes promeses sabent que les complirem. No pot ser que s'incompleixi constantment allò amb què has aconseguit de seduir la gent en una campanya electoral. Cal reconèixer que no hi ha varetes màgiques, que no hi ha una poció màgica, per exemple en el cas de l'habitatge. I hem de ser bons servidors de les necessitats i les esperances de la gent. L'habitatge és el tema estrella, per descomptat. I hem de fer allò que no s'ha fet fins ara, que és un pacte de ciutat amb complicitat de tots els principals agents.

—Un pacte amb qui?

—Sense ignorar ningú, ni les cooperatives ni el tercer sector, però sobretot el sector privat, des dels petits propietaris fins als grans propietaris, constructors, promotors... Perquè l'habitatge és privat

en un 98% a Barcelona. Per tant, cal posar-se a parlar-ne immediatament. Sabem que no es resoldrà d'un dia per l'altre. I que potser caldrà un mandat, dos mandats o tres mandats, és igual, per situar-se a un nivell europeu en habitatge social. Cal saber teixir aquesta xarxa de col·laboració entre els diversos agents amb tot el talent que ja existeix. I això ho podem transmetre a molts altres camps. Hem de complir. Ens trobem una ciutat on l'accés a l'habitatge ha empitjorat. I era la proposta estrella de l'equip que ara governa.

—Teniu alguna fórmula per a resoldre les tensions amb el turisme?

—Anar a buscar aquell turisme que Barcelona vol i es mereix. Un turisme de qualitat, cultural, familiar... Nosaltres podem triar. Som una destinació tan magnètica! Som entre les destinacions top del món. Això vol dir que nosaltres podem escollir què volem ser. Sembla mentida que podent ser París, Londres o Berlín, ens encaparrarem a ser Cancun. I amb aquest model de turisme de salaris baixos, centrat en la diversió i l'oci, moltes vegades incívic, que funciona amuntegant gent en pisos turístics il·legals o albergs econòmics. No diem pas que la gent de butxaca modesta no pugui venir a Barcelona. Però és obvi que no has de fomentar cert model incívic de turisme. I això s'ha de transmetre a la gent que ens visita, però també als veïns de Barcelona. S'ha acabat orinar als carrers. S'ha acabat embrutar la ciutat. S'ha acabat fer soroll a la nit i divertir-se a costa del descans dels altres. Volem un model cívic, amb turisme responsable i que estigui a l'altura del que Barcelona pot triar. És que ho podem triar! El més fantàstic és que ho podem triar.

—Hi ha un problema de permissivitat?

—Sí. Un problema de bretolades. Les normes hi són. L'ordenança de civisme existeix. Però no s'aplica, no es desplega amb prou efectius. No hi ha prou complicitat entre el govern i la Guàrdia Urbana. Gairebé falla tot allò que podria arribar a corregir aquestes situacions. Els pisos

*Desplaçar-se a
peu vol dir salut,
convivència,
interacció,
integració,
seguretat...*

ELISABETH MAGRE

turístics il·legals són inadmissibles. Per alguna misteriosa raó, el govern actual afavoreix aquest model de turisme.

—**És una raó misteriosa o coneguda?**

—A mi m'estranya molt. No entenc per què ho fa. Vam col·laborar en el pla d'allotjaments turístics. Va ser un intent.

—**Què ofereix Alfred Bosch que no ofereixin els altres?**

—Projecte de ciutat. Quan parlo amb altres candidats o proto-candidats, la primera cosa que els dic és que em diguin quina ciutat volen. 'Digues-me quina ciutat vols perquè així ens podem entendre.' És allò del Maig del 68: 'D'òu tu parles, camarade?' Feien allò d'enfilar-se a una caixa de taronges al mig del carrer i la gent volia saber 'd'òu tu parles'... és a dir, 'des d'on parles'. Quina és la teva visió? Cap on vols anar? A Barcelona hem de ser honestos. Hem de poder dir 'vull aquesta ciutat'.

—**Quin seria l'eslògan de la Barcelona d'Alfred Bosch?**

—Barcelona, capital global de les per-

sones. Volem una gran capital que ens permeti de viure en la globalitat, però que ho puguem fer amb oportunitats. Cal que Barcelona participi de la xarxa de grans ciutats globals, però que ho faci amb les persones, per les persones i des de les persones. Barcelona és una ciutat en què la convivència no és difícil. És a dir, hi ha convivència. Certament, tot sovint la convivència provoca frecs. És una ciutat molt densa. És una ciutat on la gent camina molt. Un 35% dels ciutadans de Barcelona va caminant a peu. És el transport principal. Més que a moltes grans ciutats europees. I això encara pot créixer. Cal potenciar-ho. Desplaçar-se a peu vol dir salut, convivència, interacció, integració, seguretat, comerç de proximitat, botigues i aparadors, urbanisme de gènere, vol dir tenir en compte el vianant, la gent vulnerable, la gent gran, el sistema semaforic, la segregació dels carrils bici, fer que el vianant sigui el rei –republicà– de la vorera. Tot això ho podem fer sense perdre la qualitat de gran capital global amb el congrés de mòbils més important del món.

—**Exerceix de capital de Catalunya en aquest moment?**

—Jo crec que ho podria fer més. I ho faria més si hi hagués una majoria republicana a l'ajuntament. Aquest és un altre dels nostres objectius, que enllaça perfectament amb tota la resta. Hem de ser capital del país i, com a tal, hem de ser una capital global. Si Barcelona és una capital global, vol dir que tot Catalunya serà un país global. Totes les oportunitats que Barcelona pugui oferir al país, com a capital de servei al país, seran extensibles a tot el país. La gran sort de Catalunya és poder comptar amb una capital tan dinàmica. La gran sort de Barcelona és poder comptar amb un país tan absolutament còmplice. És una simbiosi molt positiva.

—**La representació al consistori és molt fragmentada aquesta legislatura. Quines aliances pot construir ERC per fer govern?**

—El nostre objectiu és servir la gent i fer una ciutat millor. Governar és una conseqüència de la ciutat que volem fer i que volem transformar. Per tant,

el més important és el projecte. Insisteixo. Digue's-me de quina ciutat parles i et diré si ens podem entendre. Amb Ada Colau ho vam intentar. Vam fer un vot de confiança, però després ens vam adonar que la confiança no era merescuda o era sobrera. Perquè el seu projecte de ciutat no és el nostre. Ells tenien un guió i diria que l'han perdut. No han complert les grans promeses que van fer ni les expectatives que van despertar. El nostre objectiu és tenir clar el projecte de ciutat per a servir la gent. Poder explicar-los com farem una ciutat millor, on visquin millor. A partir d'aquí, podem establir complicitats i hem de parlar amb tothom. A les últimes eleccions catalanes, les forces republicanes van arribar al 45% del vot a Barcelona. Jo crec que fent-ho bé podríem arribar al 50%. Però ho hem de fer bé i hem de trobar quina és la millor fórmula per a arribar a aquesta majoria.

—La fórmula que proposa Jordi Graupera, quina opinió us mereix?

—Molt respectable. Com les fórmules que puguin proposar Neus Munté o Carles Agustí. Ells es troben ara en els seus processos. Nosaltres ja hem fet el nostre. Tenim candidat, tenim formació, equip, un projecte de ciutat. Nosaltres portem la davantera. I s'ha de respectar qualsevol proposta que hi hagi de ciutat. Cal estar atents, parar l'orella i parlar. Però cal deixar que els altres facin els seus processos. Un cop ho hagin fet, és obvi que hem de parlar.

—Però la proposta de Graupera us implica. Demana de fer tots plegats aquestes primàries obertes.

—Sí, home, sí. Nosaltres també vam fer unes primàries obertes on s'hauria pogut presentar Jordi Graupera. Recordeu que fa quatre anys, jo, que no era militant d'Esquerra, em vaig presentar a les primàries. A veure, les primàries obertes són bones, nosaltres les hem fetes i celebro que en Graupera les faci. Ho celebro enormement. Però que vagi avançant el seu procés, a veure exactament on ens porta tot plegat, i d'aquí a

ELISABETH MAGRE

uns mesos serà més fàcil parlar a partir de processos ja consolidats. Jo crec que ningú no s'ha d'amoïnar. Sempre que hem tingut l'ocasió, al final la unitat d'acció ha tirat endavant. Vam fer Junts pel Sí. Ara parlen d'investir un president de Junts per Catalunya amb un acord amb Esquerra Republicana i un govern de coalició amb el suport de la CUP. Si les forces republicanes hem estat capaces de posar-nos d'acord en l'àmbit de país, en l'àmbit de Barcelona no serem menys. Que ningú no ho dubti, que ho farem. Falta menys d'un any per a les eleccions i hem de donar temps perquè tothom faci el seu procés.

—Així, no convé cap aliança prèvia a les eleccions?

—Ara convé definir quina ciutat volem. Perquè és la manera com ens podem aproximar més. Jo vull saber quin és el projecte de ciutat de Neus Munté, de

Jordi Graupera, de Carles Agustí, de la CUP. Jo vull saber quin és el seu projecte de ciutat. I a partir d'aquí, parlem.

—Quin paper hauria de tenir ara mateix el govern de la ciutat, pel que fa al conflicte obert entre Catalunya i Espanya?

—La ciutat hauria d'encapçalar qualsevol procés democràtic. Barcelona ha estat sempre una ciutat progressista, demòcrata i catalanista. Per tant, això també forma part de l'ADN de Barcelona. I ha de continuar essent així. A mi, l'1 d'octubre, m'hauria agradat veure l'alcalde de Barcelona fent una cosa que va fer l'alcalde de l'Hospitalet, que no va anar a votar i no estava d'acord amb el referèndum, però va sortir al carrer i es va interposar entre la gent que volia votar i les forces policiaques. I va dir: 'Als meus ciutadans i ciutadanes, no els toqueu. Jo els represento i haureu de passar per sobre meu.' I ho va aturar. M'hauria

agradat veure el màxim representant de la ciutat fer el mateix que va fer algú tan poc sospitosos d'independentisme radical com Núria Marín. Perquè és una acció cívica, democràtica. I és això que esperem de qui encapçali la ciutat.

—Us fa patir que el debat sobre el conflicte amb l'estat espanyol ofegui el debat sobre la ciutat d'ací a un any?

—A mi no em fa por cap tensió creativa. A mi em fa por l'actitud salvatge del govern espanyol. Gent que és capaç d'enviar forces repressives. A la ciutat de Barcelona van desplegar una estratègia deliberada per fer mal a la gent. Això em fa por. Quan veus la manera com van actuar. Van fer un desplegament d'estratègia d'atac. Això em fa por. Em fan por els poders de l'estat que són capaços de posar la gent a la presó per motivacions polítiques. Quan és evident que la justícia diu a Europa que no va passar tot això que diuen els tribunals espanyols. I queden en evidència. Però els importa un rave quedar en evidència. I continuen en la mateixa direcció. Van suspendre i

despatxar un govern legítim escollit a les urnes per poder governar directament des de la capital. Com n'hem de dir, de tot això? I és clar que em fa por. Jo confio en la gent del país i de la meua ciutat, que saben reaccionar.

—La gent sempre hi és...

—Hi van ser l'1 d'octubre fent pinya, dient 'som gent de pau' i 'votarem'. No em fa por la meua ciutat, ni la gent del meu país. Al contrari, em genera confiança. I orgull de ciutat. Com la reacció que va tenir la ciutat després del 17 d'agost. Una de les pitjors desgràcies que li han caigut a la ciutat. Veure la Rambla, l'artèria emocional de la ciutat, tacada de sang d'aquella manera. I l'endemà la gent sortia i anava per la Rambla de manera espontània a dir que no tenia por. No tenim por. És això que hem d'assumir també els qui ens dediquem a la política i a representar la gent. No hem de tenir por. Ens en fa. Quan veiem algú tan salvatge que és capaç de fer mal a la gent, això ens fa por. Però hem de ser capaços de

reaccionar amb enteresa i força cívica i democràtica.

—Us sembla que hi ha por entre els polítics?

—Els humans sempre tenen por. Abans parlava de la por de l'equip de govern d'Ada Colau i com han canviat l'Eros pel Tàntos. I la por és inevitable. Forma part de la condició humana. La por i el desig són inevitables. Però hem de ser capaços de vèncer la por. I el mèrit de qualsevol polític no és no tenir-ne, sinó saber com vèncer-la. I crec que a Barcelona tenim la clau. Ho podem fer. Tothom pot ensopegar. Barcelona també ho fa. Però ens ha de preocupar la capacitat de reacció.

—En la vostra experiència professional com a corresponsal, la por i el conflicte us els devíeu trobar sovint. A Sud-àfrica, a l'Iran, al Vietnam, a Bòsnia... Són situacions molt diferents i molt allunyades de la nostra. Però en podem treure cap lliçó?

—Sí. Una de les persones que més he es-

ELISABETH MAGRE

La por i el desig són inevitables. Però hem de ser capaços de vèncer la por.

tudiat i que he tingut la sort de conèixer és Nelson Mandela. Té dues grans virtuts que ens aniria bé d'aplicar-nos. Jo miro sempre d'acostar-m'hi. Una és l'entere-sa, la coherència, defensar les teves idees i conviccions i no renunciar-hi mai. No renunciar-hi mai. L'altra és la capacitat de parlar i negociar amb tothom. I això s'ha de combinar. S'ha de poder parlar, sobretot, amb l'enemic. Amb els teus rivals principals. I això pot semblar contradictori. Hi ha gent que pensa que et rendeixes quan dius que hem de parlar amb els nostres rivals. I no és així.

—**És un signe de força, tenir la capacitat de parlar amb l'enemic?**

—Quan parles amb els rivals és perquè tens la necessitat humana de defensar les teves conviccions davant de qui sigui. Sobretot, davant d'aquells que pensen molt diferent. I mirar d'avançar tant com es pugui davant dels teus rivals. I la necessitat de parlar és evident quan vols evitar un conflicte major. Mentre parles, no et pegues. Pots insultar, però no recorres a la violència física. Parlar és obligat. És la millor manera de no caure en determinades derives. Cal parlar i cal defensar les conviccions fins al final. En aquest context, la gent que serà més apreciada al cap del temps i que tots ens hi reconeixem més i a qui agraïrem la feina, és la gent que faci aquestes dues coses: capacitat de negociar i de defensar les conviccions. Penso en la gent que és a l'exili o a la presó. Els miro i penso que són una lliçó.

—**Una lliçó?**

—Malgrat tots els embolics i dificultats, aquesta gent són la nostra lliçó. És molt complicat tot plegat. I dificultats. Aquestes situacions exigeixen una solució creativa. Recordem que els dos màxims dirigents de l'independentisme no poden parlar entre ells. Perquè un és a l'exili i l'altre a una presó espanyola. Si això no complica les coses, ja em direu! Però quan els miro i veig la seva entereza i quan es planten davant del jutge i defensen les seves conviccions. I quan diuen al jutge que ja saben que ho aprofitarà per mirar d'humiliar-los tant

com pugui i tancar-los tant de temps com pugui, però defensen les seves conviccions... Són una lliçó d'integritat que hem de valorar. I al mateix temps, diuen que estan disposats a negociar per evitar que hi hagi un clima de confrontació que no desitja ningú.

—**Una lliçó de Mandela, que va passar 27 anys a la presó.**

—Estic segur que aquí no serà així. Perquè, encara que de vegades sembli que som en un altre segle i a un altre lloc, som al segle XXI i a l'Europa Occidental. I quan es posa pressió real sobre Europa, s'han de moure. S'ha vist amb el cas de Puigdemont als tribunals alemanys. Han hagut de fer justícia. I tan sols amb això, desarmen tots els arguments legals espanyols. Que no s'aguanten per enlloc. Perquè és evident que aquí no hi ha rebel·lió ni sedició ni malversació, com ens diu el ministre Montoro. És obvi que aquesta gent està tancada injustament. No van fer res que mereixi la presó. És pura repressió política. I hauré de posar paciència. Tots voldríem que es resolgués demà. I demà no es resoldrà. Però estic segur que això pujarà de to.

—**Serà encara més complicat?**

—Cada vegada tindrem més suport. Cada vegada serem més. Nosaltres creixerem. Quan parles amb persones que potser no són independentistes o que fins fa poc no ho eren, veus que aquesta situació d'injustícia flagrant els fa canviar la mirada. Tota aquesta humiliació arracona molta gent i els obliga a triar. I si els obligues a triar, segurament triaran la llibertat, la justícia i un país millor. Per tant, el camí serà molt més dolorós que no hauríem volgut, perquè els poders de l'estat ho han volgut així. Però estic convençut que ens portarà a la república catalana que volem. N'estic convençudíssim. Les dues raons van juntes. Precisament perquè ho porten a l'extrem tindrem república. Perquè no són britànics. No hi ha intel·ligència política. I els poders de l'estat espanyol no faran mai allò que va fer el Regne Unit amb Escòcia. I per tant, guanyarem. ■

Penso en la gent que és a l'exili o a la presó. Els miro i penso que són una lliçó

Precisament perquè ho porten a l'extrem tindrem República

Cuba sense els Castro

L'Aravot Anàlisi sobre l'era Castro al capdavant de Cuba i els desafiaments del nou dirigent, Miguel Díaz-Canel

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

L'1 de gener de 1959 s'establí un nou règim a l'illa de Cuba, després del triomf de la revolució cubana i l'enderrocament del dictador Fulgencio Batista, al poder gràcies a un cop d'estat el 1952.

Des de llavors, primer Fidel Castro (1959-2008) i posteriorment Raúl Castro (2008-2018), líders i combatents de la revolució, han estat al capdavant de l'estat. El nomenament, aquesta setmana, de Miguel Díaz-Canel, un dirigent nascut després de la revolució cubana, és un canvi generacional que posa fi a cinquanta-nou anys de govern Castro.

El nou president és un home de partit, de qui no s'espera cap gran canvi ni a curt ni a mitjà termini. Continuarà les reformes començades per Raúl Castro per a actualitzar el model econòmic i social, i haurà de fer front a les noves relacions amb l'administració Trump després d'un acostament en l'etapa Obama.

De la dictadura a la revolució

La Cuba del període prerevolucionari, de la dictadura de Batista (1952-1959), es caracteritzava per la desigualtat i unes condicions pèssimes per la majoria de la població.

El 20% de la població era analfabeta, hi havia 600.000 infants sense escolaritzar i gairebé la meitat dels mestres del país no tenia feina; paral·lelament, les famílies més acomodades tenien accés a centres privats. Hi havia una alta desocupació, amb

200.000 camperols sense terra. Hi havia centenars de milers d'hectàrees improductives i el 70% de la terra cultivable era en mans estrangeres. Empreses estatunidenques tenien la majoria de la indústria del sucre i també controlaven la majoria de grans negocis.

Per combatre la creixent oposició, Batista va suprimir els drets a la llibertat d'expressió, de reunió i de vaga, a més de tancar el congrés i eliminar la constitució. Tot això, mentre les desigualtats augmentaven.

L'oposició, sense una ideologia definida però sota els principis de la sobirania, l'antiimperialisme i la democràcia, tenia com a referent principal el Moviment 26 de juliol, encapçalat per Fidel Castro, que després de dos anys de guerrilla va enderrocar el dictador a la batalla de Santa Clara, sota comandament del Che Guevara.

Comença el bloqueig econòmic i financer

En el moment que triomfava la revolució, la dependència que Cuba tenia dels Estats Units era total. El 1959, el 73% de les exportacions tenien com a destinació els EUA i el 70% en procedien. A més, controlaven la majoria de grans negocis de dins de l'illa.

Les decisions del nou govern cubà, contràries als interessos estatunidencs –com la llei de reforma agrària (17 de maig de 1959), que afectava grans propietaris nord-americans– van fer que el govern nord-americà establís com més anava més restriccions i van començar les accions encobertes i de suport a organitzacions contrarevolu-

Els germans Castro han governat Cuba des del final de la revolució, el 1959. E.P.

Raúl Castro. E.P.

El nou president és un home de partit, de qui no s'espera cap gran canvi ni a curt ni a mitjà termini

cionàries. Alhora, creixien les confiscacions cubanes a refineries, centrals sucreres i companyies d'electricitat i telèfon.

El 15 d'octubre de 1960, quan va començar la confiscació de propietats urbanes, el govern nord-americà va prohibir les exportacions a l'illa (tret de medicines, subministrament mèdics i certs aliments), i dos mesos després el boicot ja va ser total i els EUA van trencar les relacions diplomàtiques amb Cuba, un fet que encara es manté. El bloqueig, juntament amb altres accions, com l'intent d'invasió de Bahía de Cochinos, va portar el govern cubà a assumir els principis socia-

listes i acostar-se a l'URSS, i tot plegat va desencadenar en la crisi dels míssils de 1962.

Èxits i fracassos del règim cubà

És indubtable que, els primers temps, el canvi de règim va comportar una millora en la vida dels cubans. Es va posar en marxa la campanya nacional d'alfabetització, i el 22 de desembre de 1961, Cuba era declarat territori lliure d'analfabetisme.

El nou programa econòmic també va comportar la reducció de desigualtats, atès que es van nacionalitzar les grans empreses, es va col·lectivitzar l'agricultura i es va donar accés a l'habitatge a gran part

de la població exclosa fins aleshores. A més, es va aconseguir un sistema educatiu i sanitari equiparable al dels països més desenvolupats.

Les Nacions Unides situen Cuba en un desenvolupament humà alt, en consonància amb la resta d'illes independents del Carib (tret d'Haití), amb una economia que depèn principalment del turisme, la venda de sulfur de cobalt i níquel, a més de la contractació de serveis mèdics i especialistes arreu del món.

El sistema cubà va entrar en crisi, amb el període especial després del col·lapse de l'URSS i un enduriment de l'embargament, quan es van ampliar les restriccions per a comercialitzar amb Cuba a les filials estrangeres de les companyies dels Estats Units.

La crisi va fer que el PIB no es tornés a situar a nivells similars als del 1990 fins al 2007, amb grans restriccions en gasolina i altres productes provinents de l'espai soviètic i que va comportar reajustaments en indústria, sanitat i agricultura.

L'economia es va ressentir i va baixar el poder adquisitiu dels ciutadans, amb noves crisis afegides com la de l'habitatge, que ha portat una gran part dels cubans a viure de les remeses que envien els familiars establerts a l'estranger.

Les principals crítiques d'avui les trobem en la manca de democràcia i la violació dels drets humans, en un sistema de partit únic que impossibilita mostrar l'adhesió o no adhesió a l'estratègia política i econòmica del govern cubà. A més, s'ha assenyalat la corrupció d'una burocràcia de l'estat que ha

Un mural pels carrers de Cuba ret homenatge a Fidel i Raúl Castro. E.P.

dirigit el país ininterrompudament durant dècades.

De Barack Obama a Donald Trump

El 17 de desembre de 2014, el president nord-americà Barack Obama i el president cubà Raúl Castro, van acordar de millorar les relacions polítiques, socials i econòmiques, després de negociacions secretes.

El nou marc, que va comportar l'intercanvi de presoners, havia de comportar un procés de normalització i el començament de la fi del bloqueig, amb una declaració que incloïa l'establiment de relacions diplomàtiques, temes econòmics, viatges, comunicacions i drets humans.

La comunitat internacional s'hi va afegir el 2015, quan en votació a les Nacions Unides, 191 estats van condemnar el bloqueig i només dos estats es van mostrar a

favor (els Estats Units i Israel). Una condemna que ja s'ha fet vint-i-tres vegades en seu de l'ONU.

Però el 16 de juny de 2017, en un discurs a Miami, el president Trump va anunciar un gir amb efecte immediat: paralitzava novament el restabliment de relacions diplomàtiques i posava èmfasi en l'embargament econòmic.

El canvi ve influït pels cubans establerts a Florida, que representen 1,2 milions de ciutadans, entre els quals hi ha mobilitzada l'oposició anticastrista, amb un fort poder econòmic, que manté les posicions més dures i intransigents.

Els cubans mantenen diferències considerables amb la resta de llatins, però cal remarcar que no tots els cubans de Florida estan polititzats i una gran part estan més preocupats per aspectes quotidians, com ara enviar

remeses, poder viatjar a l'illa o portar familiars als EUA que no pas pel sistema polític.

Una enquesta de la Universitat Internacional de Florida, de 2014, mostrava que un 52% dels cubans residents s'oposava al bloqueig (52%), amb una majoria clara que volia el restabliment de les relacions diplomàtiques (68%) i la fi de les restriccions de viatjar dels ciutadans nord-americans (69%).

Què volen els cubans de l'illa?

Al l'illa de Cuba no s'acostuma a fer enquestes sobre el suport al sistema polític o econòmic, però el 2015, l'empresa especialitzada en investigació d'opinió Bendixen & Amadi International va fer el primer gran sonatge per a The Washington Post i Univision, feta per enquestadors neutrals del Centre d'Investigacions Sociològiques de Mèxic.

L'enquesta va mostrar un problema de biaix, perquè es van trobar casos de persones que es negaven a contestar (per por o per no estar-hi d'acord), però ens ofereix una visió aproximada del país. Mostra que hi ha un suport gairebé unànime a la normalització de les relacions amb els EUA (97%) i a l'aixecament de l'embargament comercial i financer que pateix l'illa (96%).

De cara al futur immediat (els cinc anys vinents), la majoria de la població vol que el govern cubà millorés les oportunitats econòmiques (54%) i, en consonància, que millori la qualitat de vida (7%). En canvi, les demandes de reformar el sistema polític no són la principal preocupació (29%).

Per oportunitats econòmiques, els cubans veuen el futur amb optimisme, i en els pròxims cinc anys, la majoria

La població sembla dividida en el sistema polític, que en gran part va lligat al funcionament de l'economia

L'administració Trump només serveix per a paralitzar qualsevol solució d'un conflicte que fa sis dècades que dura

voldria viatjar a l'estranger (64%). Més d'un terç de la població voldria obrir un negoci propi (37%) o obrir un compte bancari (36%).

Les reformes van començar el 2006, encapçalades per Raúl Castro, qui va propiciar una certa obertura econòmica, permetent la compravenda de vehicles i immobles, treballar per compte propi (en les activitats permeses) i viatjar fora de l'illa fins a dos anys sense perdre els beneficis de ciutadania.

La tasca més urgent sembla que és eliminar la dualitat de les dues monedes nacionals (el peso cubà i el peso convertible). Pensant en l'obertura comercial amb els Estats Units, la majoria voldria que s'oferissin productes o serveis, supermercats (43%), habitatges (41%), farmàcies (40%), automòbils (35%), telefonia (34%), grans magatzems (28%), hostaleria (16%) i programes de televisió i ràdio (16%).

En l'àmbit polític, trobem un gran suport al sistema educatiu i sanitari, però hi ha disparitat d'opinions sobre el règim polític i hi ha una visió negativa de l'actual sistema econòmic, que és la principal demanda de canvi.

La meitat dels enquestats estaven insatisfets amb el sistema polític (53%), i n'assenyalaven principalment la manca de llibertat (49%). La resta critica la manca de desenvolupament econòmic (26%) i una cinquena part demana, simplement, un canvi.

Els cubans no consideren que hi hagi d'haver cap canvi immediat, i ara per

ara l'oposició no està pas gaire organitzada (només un 1% s'informa per internet); de fet, tampoc no és cap demanda massiva. Una majoria considerava que la normalització amb els EUA portaria a un canvi de sistema econòmic (64%); en canvi, la majoria considera que el sistema polític continuarà igual (54%).

Hi ha una majoria (62%) que pensa que el govern no està disposat que hi hagi més partits, tot i que més de la meitat (52%) ho vol, una demanda que fan més els menors de cinquanta anys (59%) que no pas els més grans (37%). En consonància, només el 28% dels més joves veu positivament el Partit Comunista de Cuba, mentre que el 43% dels més grans encara en fa una valoració positiva.

La població sembla dividida en el sistema polític, que en gran part va lligat al funcionament de l'economia. Una millora de l'economia podria ser un reforç del sistema polític, però també podria comportar l'assoliment d'un nivell de qualitat de vida suficient que comportés una demanda amb més força de drets i llibertats.

El bloqueig econòmic i financer ha representat un ofec per a Cuba, però també ha reforçat un projecte per la sobirania contrari a la ingerència nord-americana, que serveix de contrargument a qualsevol crítica al sistema econòmic, en què l'administració Trump només serveix per a paralitzar qualsevol solució d'un conflicte que fa sis dècades que dura. ■

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 16-20 d'abril

Dijous 19.
David Torrents:
'Sí, haurien pogut
causar morts el
primer d'octubre'

ALBERT SALAMÉ

Dijous 19. Espanya es pot convertir
en una critarquia?

ACN

Dimarts 17. Tres estratègies disputen
el nou full de ruta
per a la República

ALBERT SALAMÉ

ARCADI OLIVERES

‘Una confluència d’esquerres és l’única solució per a fer anar endavant el país’

Entrevista a l'economista i activista pacifista sobre el moment polític i social i la importància de tenir un moviment no violent

GUILLEM MEDINA (WIKIMEDIA)

JOSEP REXACH

El bagatge d’Arcadi Oliveres (Barcelona, 1945) és tan ampli que sempre que parla es fa escoltar. Per això i perquè abans d’economista sempre ha estat pacifista. Recentment ha estat guardonat amb un premi de l’Institut Català Internacional per la Pau. És l’excusa perfecta per asseure-s’hi i conèixer què opina del moment polític i social. Què opina de la importància de tenir un moviment pacífic i no violent, quines accions hom pot emprendre... i, com no pot ser de cap altra manera, com veu Procés Constituent, el moviment polític que va fa fundar ara fa cinc anys.

—L’Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) us va lliurar dimarts passat el Premi ICP Constructors de Pau 2017. Us agrada rebre aquests premis?

—L’edat no perdona. Quan et donen premis és senyal que et fas vell. La gent et comença a dir, amb tota la simpatia del món, que aquest currículum mereix això i allò. El currículum, l’única cosa que fa és acumular anys de vida. I és clar, quan en tens molts has acumulat molt currículum. Però que quedi clar que n’estic molt content perquè un dels temes que més he tractat a la meua vida és el de la pau.

—Aquests dies la Guerra de Síria ocupa les primeres pàgines dels diaris, però hi ha més conflictes oberts: Iemen, Afganistan, República Democràtica del Congo... La pau absoluta és una quimera?

—No. Avui en dia, si hi hagués voluntat personal i voluntat política, aconseguir-la seria més fàcil que mai. Mai no hem tingut tants recursos, mai no hem tingut tants mitjans de comunicació, mai no hem tingut tants coneixements científics, mai no hem tingut tants sistemes mèdics perquè la gent pugui viure amb pau i harmonia.

—Però en la modernitat, cada cop hi ha més interessos i, com més interessos, més conflictes.

—Aquest és el problema, que hi ha molts interessos. Però fins i tot diria que, en-

*El currículum,
l'única cosa que fa
és acumular anys de
vida*

*El sistema que avui
en dia regeix el món
es diu capitalisme i el
capitalisme és delictes
en si mateix*

cara que hi hagués diferències, que jo no les admeto, tot i això, ens permetrien viure amb coherència. Perquè hi ha tants recursos al món, tanta quantitat de béns, que fins i tot si es repartissin malament, consti que jo no vull, n'hi hauria d'haver per tothom. El que no hi pot haver és que només uns n'acumulin. L'altre dia llegia al diari que els salaris dels equips directius d'empreses de l'Ibex 35 és dues-centes set vegades més gran que el dels seus empleats. Això és inadmissible. Que cobrin el doble o el triple ho puc entendre, però dues-centes set vegades?

—**Llavors, el sistema és el problema.**

—El sistema que avui en dia regeix el món es diu capitalisme i el capitalisme és delictes en si mateix. El capitalisme és l'explotació de l'home per l'home.

—**I no es pot regular un capitalisme de manera que un equip directiu cobri dues o tres vegades més que un treballador, però no dues-centes set?**

—Això no seria un capitalisme bo, sinó la redistribució de recursos que acorres aquest capitalisme. Però perquè la diferència no sigui de dues-centes set, sinó de dos o tres, l'empresa ha de tenir un sistema de funcionament diferent. Avui dia l'equip directiu, el governen, se suposa, els accionistes. Aquesta empresa que tindria un diferencial de dos o tres ja existeix i es diu 'cooperativa'. Allà on els que treballen tenen una part del capital. Si d'això en vols dir capitalisme, ho pots dir, però no ho és, i se'n diu cooperativisme.

—**Tornem a la pau. A Catalunya tenim una entitat com En Pau de Pau, que intenta promoure la resistència civil pacífica i no-violenta. No en formeu part?**

—De fet, vaig recórrer amb ells els primers passos quan van fer el primer naixement fa sis o set anys. Després la cosa es va esmoreir. En Pau de Pau va néixer en paral·lel al procés català, que es va inflar a partir de la sentència de l'estatut i que ja va originar una primera gran manifestació el juliol del 2010, convé recordar. Aleshores, de seguida, a la gent del moviment per la pau li va fer

por que una cosa excel·lent fins aquell moment no pogués tenir alguna petita deriva cap a la violència. I ja aleshores es va crear aquesta entitat. Ja els he dit que em posin en el seu llistat d'adreces perquè pugui treure el cap en alguna reunió, sobretot ara que estic jubilat.

—**Doncs la crida ja està feta. La setmana passada els CDR van ser protagonistes per diverses detencions. Compartiu les seves accions?**

—A veure, el CDR ha tingut un naixement, jo diria, molt vinculat al períple dels darrers mesos de la vida independentista catalana. Han escapat els dos moviments, que d'alguna manera més o menys natural, havien conduït fins ara les accions, és a dir, Òmnium i l'ANC. Aleshores, jo crec que s'ha notat a faltar el lideratge que aquestes dues organitzacions tenien per organitzar coses. Això no vol dir, en absolut, que haguessin de tenir-ne l'exclusiva. Llavors, les circumstàncies en les quals es va dur a terme el referèndum van originar una repressió de tal mena que de seguida la gent va voler tirar endavant la protesta. Jo, com a acció de mobilització local en favor de la reivindicació independentista, l'entenc, li dono suport i he participat en actes seus. Però en cap cas no es pot considerar un moviment violent. Ara, la gent que em coneix això ho sap, a títol personal, mai no m'ha agradat la violència ni la violència contra les coses.

—**Aixecar barreres de peatges seria violència contra les coses?**

—Jo mateix tinc una confusió mental de si aixecar les barres de peatge d'una autopista o fer talls de carreteres, si això és violència contra les coses o no. No t'ho puc dir perquè no ho sé. No estic en condicions de dir-ho

—**Que hagin sorgit accions com talls de carreteres, aixecar barreres de peatges, entre més, és una reacció lògica de la frustració de la via no-violenta?**

—A veure, pot ser una frustració de la gent, però no una frustració de la gent que aposta per la via pacífica.

—La gent es pregunta què més es pot fer a banda de manifestar-se?

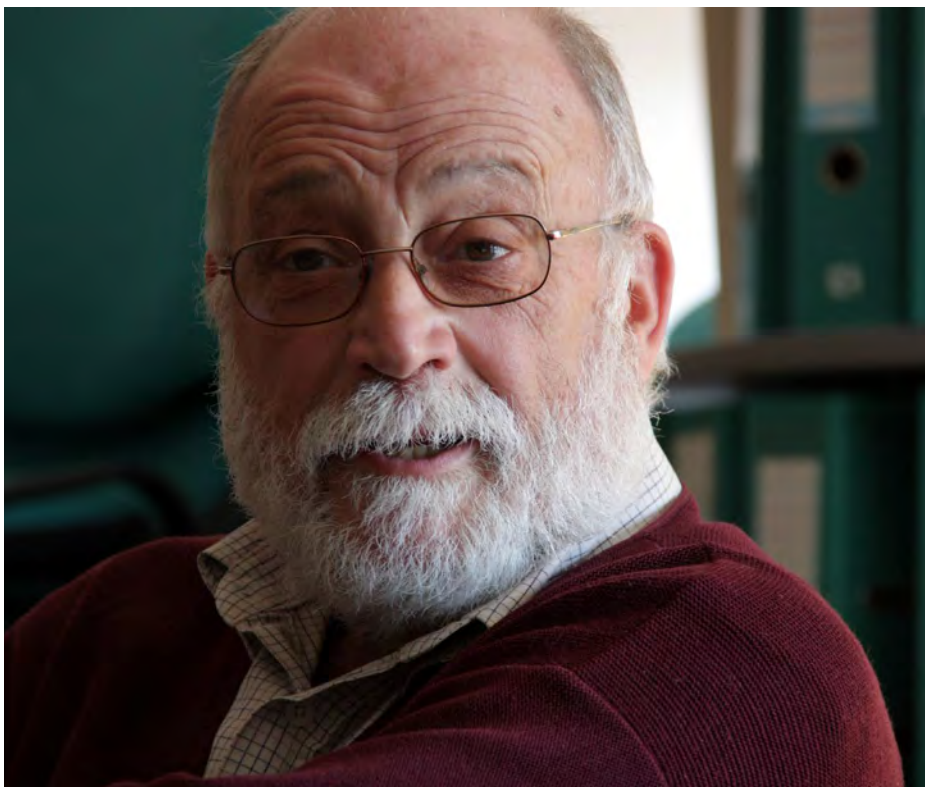
—Doncs, per exemple, fa pocs dies que ha començat el que es diu el període de declaració de la renda. D'ençà del 1983, amb més pacifistes, he practicat una modalitat de desobediència civil que es diu objecció fiscal. Consisteix en el fet que si el ministeri de defensa té el 5%, del pressupost de l'estat i jo haig de pagar mil euros de la meva declaració de renda, només en pago nou-cents cinquanta. En descompto aquests cinquanta euros, no vull que vagin a parar al ministeri de Defensa. Però com que tampoc no vull que Hisenda es pensi que els enganyo, aquests cinquanta euros, abans de la meva declaració de la renda, els entrego a qualsevol associació social. Em donen un rebut i així els puc descomptar de la meva declaració.

—Però molts poden pensar que accions com aquesta, contra la repressió de l'estat, poden ser poca cosa.

—Jo sóc deixeble de Lluís Maria Xirinacs i ell sempre deia que abans de la raó de la força, s'ha de contemplar la força de la raó. En cap moment podem respondre de manera violenta. Ho deia ell, ho deia Luther King, ho deia Mandela, ho deia Gandhi. Amb violència no aconseguirem res, només una repressió molt més forta i més víctimes. La no-violència té molts camins, com aquesta objecció, la no-col·laboració, la desobediència civil en moltes coses...

—Com la campanya famosa del 'No Vull Pagar', als peatges.

—Sí, però la gent s'acoquina. Aquella campanya, la vaig aplaudir de mala manera. Perquè les autopistes són una estafa; havien de ser de peatge fins que quedés amortitzat el cost de la inversió inicial. I fa anys que està més que amortitzat. Que la gent vulgui marxar sense pagar ho trobo excel·lent, però passa que la gent de vegades falla. Fa un parell d'estius la gent fins i tot s'organitzava i se n'anaven tots junts a passar el peatge i deien plegats 'no vull pagar' i passaven. I va tenir força fins que al cap de tres mesos van arribar les multes. I la gent

Arcadi Oliveres fou un dels fundadors de Procés Constituent fa cinc anys. ACN

va dir que ja no ho faria més. No, quan arriben les multes, cal crear un grup de resistència i entre tots pagar-la, i fer-ho tantes vegades com faci falta. Això d'enretirar-se tot just començar com va fer la majoria, no és el que s'ha de fer.

—Els dirigents independentistes van recular fa poc quan no van implementar la república. Al marge de la mobilització pacífica, què pot fer l'independentisme políticament per recuperar la iniciativa?

—Fer bé les coses, perquè no les va fer bé. Jo crec que hi ha tres errors principals. El primer, declarar la independència només amb un o dos vots parlamentaris de majoria, i sense haver acreditat una majoria de la població que ho vulgui, que potser hi és. Però mai no ho hem pogut demostrar perquè no ens han deixat fer les consultes corresponents. Una independència és un pas fonamental en un país. I si no és amb un 60% o un 65%, jo no hi jugo. Per tant, ho hem fet perquè teníem al parlament dos vots de majoria i perquè fent càlculs potser arribem al 55%. Es va precipitar la independència.

—El segon error?

—Vàrem declarar la independència sense haver definit prèviament el país que volíem. I calia fer-ho.

—Però s'ha de definir un país abans de crear-lo?

—I tant. Jo pertanyo a un grup minúscul que es diu Procés Constituent que hem definit de fil per randa el país que volem: amb les finances, l'ecologia...

—Però s'ha de definir el país que es vol en un procés constituent.

—Probablement, sí. Però definir les grans línies, hem de fer-ho ara. Jo no vull anar, per exemple, a un país amb exèrcit.

—Sou pacifista abans que independentista.

—Exacte. I això s'ha de definir, i també s'ha de parlar que un país com Catalunya no hauria de tenir mai fronteres. Mai. Un país lliure ha de ser sempre sense fronteres. I totes aquestes coses no són per a fer-les en un procés més enda-

vant; són per a definir-les d'entrada. Després ja definirem quin tant per cent d'escola pública volem, quin tant per cent d'autonomia donem a les mútues privades de sanitat o si les pensions han de ser privades o públiques. Tot això ho podem anar definint. I una altra cosa molt important: la banca mai no pot ser privada. Sempre ha de ser pública o ètica.

—**Hi ha qui us dirà que es marquen massa línies abans de construir el nou estat.**

—Jo he aguantat setanta-dos anys sense independència; no sé quants més en viuré però estaria disposat, si visqués, a aguantar-ne deu més sense independència a canvi que la banca fos pública, no hi hagués exercit i que els immigrants hi poguessin entrar. Cadascú posa les seves prioritats a la vida, i jo hi poso aquestes.

—**I dieu que hi ha un tercer element.**

—És més suau, i ningú no me l'ha entès mai. Catalunya ha de començar per explicar la independència a Espanya. Això no vol dir anar a Madrid a negociar. Vol dir anar a Astúries, a Galícia, a Andalusia, i dir-los que volem fer un

país nou. I que aquest país nou també els anirà bé a ells. No perquè vinguin amb nosaltres, sinó perquè se'l facin. I t'asseguro que en aquests vuit anys que portem de procés, els desplaçaments cap allà han estat poquíssims. El resultat: la resposta intel·lectual d'aquests països cap a nosaltres ha estat molt fluixa.

—**Ho atribuiu a això que el progressisme espanyol no s'hagi solidaritzat gens amb el procés català?**

—Crec que si ens haguéssim sabut explicar bé tindríem més adeptes a la causa.

—**Dieu que el primer error va ser proclamar la independència sense una majoria clara. Com es pot validar aquesta majoria si no es pot pactar un referèndum?**

—Tinc la impressió que no hem treballat prou amb els organismes internacionals. Ens hem refiat massa d'un organisme internacional impresentable, que és la UE. I en canvi no hem anat a aquells que històricament han defensat més els drets humans. Per exemple, l'ONU. I un pot ser el Consell d'Europa, que no té res a veure

amb la UE, i el Tribunal d'Estrasburg. Per aquí, hauríem d'haver anat, i anar a buscar mitjancers i negociadors. Al nord d'Irlanda tenien cinc o sis persones, un equip internacional, que constantment eren allà.

—**Ara sembla que almenys judicialment, la comunitat internacional dona la raó a Catalunya.**

—Perquè a Europa tenen independència judicial. Una cosa que aquí no hi és. Però l'esperança aquesta de pensar que per això tenim Europa a favor, és tan falsa com quan pensàvem que Europa ens ajudaria. Europa és una agrupació d'estats, tan malparits com vulguis. I ens faran tant mal com puguin, als catalans, als immigrants i als obrers. Ara, que a Alemanya els jutges siguin una gent una mica més endreçada que aquí? Doncs molt bé.

—**No significarà un abans i un després?**

—No, són petites passes.

—**I l'ONU?**

—Dependrà de com avanci. Però sóc conscient que l'ONU tampoc no és una germaneta de la caritat, perquè depèn dels EUA, de Rússia, del consell de seguretat... Una vegada em vaig assabentar que l'ONU -i em refereixo al consell de seguretat, l'assemblea general, el tribunal de justícia, els cascs blaus i para de comptar- té un pressupost exactament igual al d'una sisena part el del ministeri de Defensa espanyol. L'exèrcit espanyol té sis vegades més pressupost que no pas l'ONU.

—**Us preocupa la deriva autoritària de l'estat espanyol en els casos de censura i contra la llibertat d'expressió?**

—Em preocupa molt, i em preocupa greument. Mira, jo sempre he tingut una 'simpatia' especial per a un dels personatges més criminals que ha tingut la vida política espanyola, José María Aznar. No l'he pogut veure mai. És un criminal, un assassí, tot el que tu vulguis. Però, durant el seu mandat va respectar la llibertat d'expressió, cosa que no ha

Oliveres recentment ha estat guardonat amb un premi per l'Institut Català Internacional per la Pau. ACN

fet el senyor Rajoy. Potser els moments eren diferents. Potser el tema català no estava candent com ara. Hi havia el tema basc. I mira que si ara me'l poses al davant, el tanco a la presó, perquè té milers de morts a la seva esquena... Però en general, era més respectuós.

—Parlem de Procés Constituent. Ho teniu en hibernació, oi?

—Jo diria que en aquest moment, el més significatiu, és que està pendent de l'assemblea general anual que farem el dia 28 d'aquest més. Nosaltres hem passat per diverses etapes, i en algunes ocasions, no pas en totes, hem tingut vocació electoral. La darrera d'elles, en les eleccions del 21-D, quan nosaltres ens vàrem autoconvidar a anar amb la CUP. Ens van saludar molt amistosament, però ens van engegar. Per una raó: ja tenien les llistes tancades. Però durant la campanya vaig participar en tres mítings seus perquè volia que quedés clar que Procés Constituent els donava suport.

—I fa dos anys ja no vàreu arribar a un acord amb els comuns per a presentar-vos a les eleccions conjuntament. Ara què?

—No sabem què farem i quina posició prendrem. Tampoc no és bo que et digui què faria jo perquè marcara l'assemblea. I vull que tothom sigui lliure. Tanmateix crec que estem deixant una herència prou bona. Tenim redactats documents del país que volem, cosa que ha fet poca gent. En segon lloc, perquè hem deixat molts fillets per aquests mons de déu. Albano Dante Fachín, Xavier Domènech i Gerard Pisarello són fills nostres.

—I tots ells són ara comuns. És l'evolució natural de Procés Constituent?

—No. El que va passar és que aquells que van marxar amb els comuns, tenien vocació política. I van veure l'oportunitat de fer-la amb el projecte dels comuns. El que s'ha quedat a dins del Procés Constituent, que té menys vocació política, més aviat s'ha escurat cap a la CUP. El Procés Constituent autèntic és una barreja de tots dos, per dir-ho d'alguna

manera. Recordo que almenys els tres primers anys, totes les picabaralles de les assemblees, com un partit de tennis, eren entre comuns i CUP. Teníem la meitat de la junta pro-CUP i l'altra meitat pro-comuns. Però finalment, en les municipals del 2015, gent com Jaume Asens, el Gerard Pisarello i companyia, van optar, legítimament, per entrar a l'Ajuntament de Barcelona. I jo vaig fer campanya per a ells. I, allà, s'hi han trobat bé. I això va debilitar la branca pro-comuns del Procés Constituent i va enfortir la gent pro-CUP.

—De fet Procés Constituent neix amb un objectiu molt clar, que és fer una aliança d'esquerres. Continueu tenint aquest objectiu?

—Ho has dit molt bé. Quan ens vàrem reunir amb la Teresa, aquest era l'objectiu primordial.

—Però és clar, la qüestió nacional marca tant el discurs polític dels partits, que és molt complicat fer cabre en un mateix grup, comuns i CUP.

—Probablement aquesta ha estat una raó per la qual no ho hem aconseguit. Però jo penso que hauria estat la millor solució. Jo, la confluència de les esquerres, l'he demanada sempre. Crec que si ho féssim seria la nostra salvació.

—La salvació de qui?

—Del procés per a tirar endavant el país. Una confluència d'esquerres és l'única solució.

—Entre aquestes esquerres, també hi entraria ERC?

—No, perquè ERC mai no ha aplicat una política d'esquerres veritable. Mai. Ha fet simpaties amb CDC, segurament això els ha moderat una mica, però jo no hi he vist mai una política d'esquerres veritable. Això no vol dir que si demà al matí mostrés bona voluntat, no pensaria que valgués la pena que hi fossin. Però ara com ara no. Nacionalització de la banca, un país sense fronteres... No crec que la gent de tota la vida d'ERC combregui amb això que dic. ■

Ens hem refiat massa d'un organisme internacional impresentable, que és la UE

L'exèrcit espanyol té sis vegades més pressupost que no pas l'ONU

Milers de persones es van manifestar per exigir l'alliberament dels presos. ALBERT SALAMÉ

Tres estratègies disputen el nou full de ruta per a la República

Política Analitzem les posicions que els partits defensen per arribar a la independència després de la tardor frenètica

PERE CARDÓS

El moviment sobiranista va arribar al primer d'octubre amb el grau d'unitat més alt d'ençà que havia començat la fase moderna del procés cap a la independència. Si més no, de cara enfora. Les disputes entre ERC i els hereus de Convergència van ser superades per l'objectiu comú del referèndum i per una feina soterrada dels independents de Junts per Sí i els màxims dirigents de l'ANC i Òmnium, avui empresonats. El referèn-

dum, inclòs en el full de ruta l'estiu del 2016, va donar una direcció conjunta a l'acció dels partits i les entitats. Una vegada superada aquella fita, i després de la patacada del 155, la repressió, els empresonaments, els exilis i les eleccions imposades, el sobiranisme no ha tornat a tenir un full de ruta comú. Pel cap baix, hi ha tants fulls de ruta com partits, tot i que no sempre són defensats en bloc pels membres de cada formació. Podem traçar tres grans estratègies que encara ara disputen el nou full de ruta. Però cal tenir en compte que

La CUP ha expressat obertament la seva opció: desplegar la República votada l'1 d'octubre

totes tres tenen tants matisos com famílies i tradicions té el sobiranisme.

Complir el mandat democràtic del primer d'octubre

La CUP ha expressat obertament la seva opció: desplegar la República votada l'1 d'octubre i declarada el 27 d'aquell mateix mes, deixar d'obeir els tribunals espanyols i prendre el control del territori amb l'acció de la població al carrer i de la majoria al parlament. En resum, la CUP proposa que es compleixi el mandat del referèn-

La plaça de Sant Jaume, la nit de la proclamació de la República. ALBERT SALAMÉ

dum i, per tant, la República es desplegui a partir del punt on es va deixar el cap de setmana del 28 i 29 d'octubre, així que fou aprovada l'aplicació del 155 per l'estat espanyol. En aquesta estratègia hi ha la investidura de Carles Puigdemont com a president legítim abans del cop d'estat contra les institucions catalanes. La desobediència a les instàncies de l'estat espanyol és una conseqüència lògica, per la CUP, del compliment del mandat democràtic.

Per a fer-ho, amb tan sols quatre diputats, la CUP s'ha ofert a ocupar els llocs de la mesa del parlament que han de permetre que el ple faci la investidura de Puigdemont i desplegui la legalitat republicana que s'havia previst en la llei de transitorietat. Si aquest desplegament de la legalitat republicana topa amb el boicot de l'estat espanyol i amb una capacitat superior a

Esquerra demana de recuperar ràpidament el control de la Generalitat i dedicar tots els esforços a eixamplar la base de suport a la independència

la força de la majoria parlamentària i la mobilització al carrer, la CUP opta per un xoc democràtic que podria menar a un bloqueig institucional indefinit fins a una solució negociada o, en el millor dels casos, a la victòria del sobiranisme per decantament. És a dir, proposa una resistència forta i sense por de la repressió contra les imposicions de l'estat espanyol.

Eixamplar la base fent acció de govern republicana

Evidentment, aquesta estratègia topa amb la voluntat d'ERC i de Junts per Catalunya, amb un pes molt superior al parlament. Esquerra demana de recuperar ràpidament el control de la Generalitat i dedicar tots els esforços a eixamplar la base de suport a la independència. La diagnosi que fan els de Junqueras, empresonat a Estremera (Espanya), és que l'independentisme no té encara la força necessària per a desplegar la República des de la independència. Per tant, suggereixen d'avançar per bastir aquest suport mitjançant aliances i vincles amb sectors que són a tocar de la frontera del sobiranisme. Per exemple, l'espai dels comuns i Podem o, fins i tot, el PSC, segons que han expressat públicament veus d'ERC.

Proposen de concretar aquests avenços amb una acció de govern que procuri de reforçar el flanc social cap a l'esquerra amb lleis que anteriorment ha tombat el Tribunal Constitucional amb el pretext de l'absència de competències de l'autogovern autònom. Continuar aprovant lleis que són tombades a Madrid pot ser, per ERC, una manera d'anar demostrant als ciutadans que puguin ser més afins al sobiranisme i als principis democràtics que no hi ha més recorregut dins d'Espanya. El full de ruta majoritari dins les files d'ERC diu que cal acumular més força per a poder fer la independència enfront de l'actitud desacomplexadament repressiva de l'estat espanyol. En aquesta direcció, cal trobar una fórmula d'investidura que no col·lideixi amb les prohibicions dels tribunals espanyols i que permeti de formar un

La proposta majoritària dins Junts per Catalunya pretén combatre les imposicions des de l'interior a la recerca d'una extralimitació constant de l'estat espanyol que faciliti l'activació de la mediació internacional

govern per a gestionar l'autogovern i posi fi al 155.

Un referèndum imposat: el desllorigador

Aquesta proposta d'avançar en l'acumulació de força abans de desplegar una república independent és vista d'una manera diferent des de Junts per Catalunya i, concretament, des de l'entorn de Carles Puigdemont. Si bé aquesta formació nova –que integra membres del PDE-Cat– no es decanta per la via desobedient de la CUP, tampoc no vol limitar l'estratègia a una feina d'ordre intern per a reforçar la base republicana. De fet, no hi ha ningú que no doni suport a reforçar la base del sobiranisme. La qüestió és quina estratègia pot beneficiar més aquest reforçament. Dins Junts per Catalunya, d'acord amb la recuperació del govern de la Generalitat –en aquest cas, sense la pressa d'ERC–, Puigdemont cerca que el xoc democràtic interior vagi alineat amb una estratègia d'internacionalització que pugui desembocar en una solució tutelada externament.

La proposta majoritària dins Junts per Catalunya pretén combatre les imposicions

des de l'interior –govern de la Generalitat i mobilitzacions de carrer– a la recerca d'una extralimitació constant de l'estat espanyol que faciliti l'activació de la mediació internacional. Amb quin objectiu? Si s'arriba externament a la conclusió que la repressió policíaca i jurídica de l'estat espanyol no és la via correcta, s'ha d'obrir una negociació política. I aquesta pot tenir un desllorigador, un punt intermedi entre el desplegament del mandat del primer d'octubre que volen els independentistes i la dissolució autonòmica que volen els unionistes. Un desllorigador que, des d'un punt de vista democràtic, no pot ser cap més sinó un referèndum acceptat per totes dues parts. Dins aquesta estratègia, s'inscriu la necessitat d'anar provant les investitures de candidats prohibits per a forçar la prevaricació del jutge Llarena (Tribunal Suprem espanyol) i poder mantenir el torcebraç i el plet internacional amb l'estat espanyol, tant des del punt de vista jurídic com polític. La principal funció del Consell de la República i l'Espai Lliure de Brussel·les seria precisament

aquesta: preparar el terreny i avançar en el reconeixement de la interlocució catalana.

Un calendari que corre

Són les tres estratègies, en línies gruixudes, que actualment disputen la centralitat independentista. Després del cop d'estat del 155 i de les eleccions imposades, quan no es va desplegar la llei de transitorietat i el govern va ser expulsat, les tres famílies principals del sobiranisme van començar a traçar i refer sengles opcions estratègiques. A més, les entitats sobiranistes també s'han recompost i han refet les estratègies. La irrupció dels CDR també ha redibuixat l'espai de mobilització popular. D'aquell impacte d'una tardor frenètica, n'han nascut tres vies diferents i, per tant, molts matisos que impedeixen d'oferir la imatge d'unitat que va permetre d'arribar al referèndum. El calendari corre i exigeix un acord que, ara com ara, sembla força lluny. Si el 22 de maig no s'ha aconseguit l'acord, unes noves eleccions donaran als ciutadans l'opunitat de jutjar les estratègies de cada candidatura. ■

MARTÍ ANGLADA

‘Alemanya vol posar ordre, però no és pro-independència’

Entrevista a l'ex-delegat de la Generalitat a França i periodista

ELISABETH MAGRE

ANDREU BARNILS

Martí Anglada (1949) va ser el delegat de la Generalitat a França fins que el govern espanyol va fer-ne tancar totes les delegacions fa ara sis mesos. Aquest periodista veterà, corresponsal internacional durant dècades, per exemple de TV3 a Alemanya, entre més, diu que ara s'ha retirat. Avui dividendes moderarà l'acte de presentació de la plataforma Diàleg UE-Catalunya, formada de quaranta eurodiputats

que pressionen a favor d'una solució dialogada al conflicte català. VilaWeb l'ha entrevistat per parlar-ne, però també per comentar la internacionalització actual del procés, sobretot via Alemanya, país que Martí Anglada coneix tan bé.

—Quin pes té la Plataforma Diàleg UE-Catalunya?

—Són quaranta eurodiputats de tots els partits de l'arc parlamentari eu-

ropeu sencer. En una cambra de set-cents diputats, quaranta en són un 8%. Per a una plataforma, això és molt. És un lobby pro-català i evidentment que és important, per la seva diversitat i perquè és la punta de l'iceberg. Ja va passar a Suïssa. El parlament europeu, però, no és ben bé igual que el suís, perquè no és tan homogeni. Però deixi'm que en faci la comparació: sempre són representatius d'una massa més gran

En la detenció de Puigdemont hi ha d'haver, també, un component de voluntarietat alemanya

Sempre he vist clar que els jutges alemanys no contemplarien la rebel·lió

—Si la política són interessos, quin interès hi tenen, ells? Més enllà de la simpatia, per què es mouen?

—Dir 'la simpatia envers Catalunya' és massa senzill. Això que hi ha és simpatia envers la democràcia. Envers els valors de la democràcia. Envers una Europa no solament basada en la democràcia formal. L'altre dia, el senyor Macron va dir: 'la nostra identitat és la democràcia'. Aquesta frase m'agrada i me la quedo. Els eurodiputats tenen simpatia envers Catalunya, però és evident que en tenen envers la identitat democràtica. I deixi'm que li ho digui: una cosa va lligada amb l'altre.

—Vós vàreu ser el primer que jo vaig sentir que deia que Alemanya havia volgut jugar la carta de Puigdemont, que hi havia volgut intervenir.

—Ho vaig dir el primer dia: Alemanya no fa això perquè Puigdemont passava per la carretera. Si només passa per la carretera, pots fer veure que no hi arribes a temps i que ja és a Bèlgica. Ho vaig dir i ho continuo dient: no era només obligació seva, detenir-lo; també ho era de Dinamarca i de Suècia. 'Oh', em diuen, 'és que és una ordre judicial i no hi podien fer res més'. No, escolti, la detenció és cosa del ministeri. Jo no dic que la detenció no tingui a veure amb l'eurodre ni que el CNI no hi hagi intervingut. No dic pas que no. Sí que dic que hi ha d'haver, també, un component de voluntarietat alemanya. Ells es diuen que hi ha un tema que els preocupa, un tema que es podreix, del qual l'estat espanyol no es pot ni es vol sortir. I que estem en una bola de venjança. Alemanya hi vol posar ordre. Però que ningú no es pensi que Alemanya és pro-independència. No és cert, això. Seria un error.

—I de més autonomia per als catalans, que en volen?

—Volen estabilitat a la zona euro. Prou. I això té moltes possibilitats en funció dels partners. Nosaltres som partners i els espanyols també. Els alemanys hi volen posar ordre i no volen un crac en un país com Espanya. No en volen cap. Veuen això que veu tothom: que estem

en una bola de venjança cada cop més gran i que no duu enlloc. 'I vostè qui és per a dir això dels alemanys?' Doncs miri, ningú. No sóc ningú. Però m'ho van preguntar un dia, vaig dir que creia que aniria per aquí i resulta que va per aquí. Vostè em demana si he vist cap sorpresa. Potser cap. Però confirmacions agradables, sí. La sorpresa relativa és que el Fankfurter, el diari de centredreta que sempre era hostil al cas català, escolti, ara fa uns reportatges en els quals explica per què no hi ha malversació, per exemple. El Frankfurter, que és el diari del súperseny, fa coses bastant extraordinàries, fora d'allò ordinari.

—I per què tant d'interès a intervenir en el nostre cas?

—Catalunya és una economia més gran que Portugal i Grècia. Sap les hores que s'hi van passar per Grècia? Quan Junqueras es va veure amb l'ambaixador alemany, com va explicar Economia, hi van anar amb la llibreta i tot allò que preguntaven era sobre economia. Tot. Alemanya està interessadíssima en el tema català i en l'estabilitat de l'euro. Interessadíssima. Ara, l'opinió pública alemanya no entén la independència. No l'entenen. L'opinió pública voldria com a solució més autogovern per a Catalunya. Però el govern és una altra cosa: estabilitat. I això és més ample. És més obert. Ja ho veurem. Tenim les declaracions del senyor Brok, cap dels democratacristians al parlament europeu, on va parlar de dur-hi mediació perquè aquesta gent no se'n surt. I aquesta mediació, va dir que l'havien de fer Alemanya i la UE. O el vicepresident del Bundestag, socialdemòcrata, que va dir: 'hem de fer una mediació europea i que les dues parts la volguessin'. Entra en la lògica del per què agafen Puigdemont. Per què l'agafen? Per intervenir, com a mediador hipotètic, com a facilitador. És així que hi intervenen.

—Descarteu que retornin Puigdemont per malversació?

—No. No ho veig clar. Sempre he vist clar que els jutges alemanys no contempla-

Si això progressa, els francesos hi hauran de dir alguna cosa

ELISABETH MAGRE

rien la rebel·lió. És tan fora de lloc, tan fantasiosa... La malversació, en canvi, des del moment que es discuteix s'ha d'anar amb peus de plom. Ja ho veurem. Però les diferències de l'establishment espanyol respecte d'un fet tan important a l'hora d'acusar si hi va haver malversació o no, poden portar els jutges a dir que no hi ha acusació solida. Però s'ha de ser molt prudent. Molt.

—**I com acabarà?**

—Aquí l'únic que diem és que l'estat alemany vol això: una solució a un problema d'estabilitat que amenaça la zona euro pel franc sud-oest. Ara, no sabem si tirarà endavant. No sabem si se'n sortiran. Una mediació, l'han de voler tots dos. No sabem si Espanya la rebutjarà totalment i això implicarà una crisi més gran. Però hem entrat en un cicle nou.

—**Paradoxal. Justament en el moment que no tenim obertes delegacions de la Generalitat, el procés s'internacionalitza com mai.**

—Per què es pensa que van tancar-les?

Per això. El 28 d'octubre es van tancar. I van emmudir el Diplocat. És evident que si ells treballessin tindrien el camp molt més lliure. No pas a Alemanya, Suïssa, o Escòcia, on l'exili català hi és i fa feina. Però a la resta d'Europa tenen el cap molt lliure. Nosaltres estem desarmats. Això s'ha de reconèixer. Tot i això, Alemanya és molta Alemanya. Per això estan espantats, a Madrid. Ara esteu espantats? Després d'haver-nos posat un esparadrap a la boca?

—**El moviment a Alemanya farà que ara tinguem França més de cara?**

—No es pot dir que això ha estat una cosa concertada prèviament entre tots dos. Ni ho dic ni ho crec. Però sí tolerada. Tolerada per França. Fixa-t'hi: França està muda. Muda. Els alemanys han agafat el president Puigdemont, hi han intervingut i no han mostrat res. Els francesos, 'fes, fes fes; veurem on pot arribar.' I si això progressa, els francesos hi hauran de dir alguna cosa. Si hi ha mediació...però no estem en aquesta fase, no.

—Em costa molt de creure que els espanyols seguïn a negociar. Per molt que pressionin els alemanys.

—A mi també em costa molt de creure que els espanyols seguïn a negociar. Per això li ho torno a repetir: constatar que els alemanys volen una sortida negocia-da no vol dir que passi.

—Els espanyols, com els veieu? Ara es marquen gols. Potser, als catalans, ens toca estar calladets.

—Ahir vaig sentir Eduard Voltas al 3/24, que deia que avui és el dia de menjar crispes. Vostè diu que hauríem d'estar tranquils. I jo hi anava a afegir... i menjant crispes. Ha! Jo els veig molt ficats en un bucle, en una espiral que els porta cap a posicions cada cop més dures. Utilitzo l'expressió de 'bola de neu venjativa'. L'extrema dreta fa i desfà. I es fan coses jurídicament impresentables. Dos-cents policies espanyols i guàrdies civils amb les seves dones de permís a Múrcia? Rebre regals, si ets funcionari, té un nom: suborn. Si és contra Catalunya, tot s'hi val. Vivim una espiral cap a l'estat autoritari i en vivim la duresa màxima amb la passivitat total del PSOE. En una situació així, em costa molt d'imaginar que s'asseguin en una taula a negociar. Em costa molt. I nosaltres, què hem de fer? Resistir. I, per cert, ens fa falta un govern de resistència.

—Què vol dir 'un govern de resistència'?

—Nosaltres hem de resistir. A Europa, uns fan un esforç comprensiu amb el deteriorament democràtic i a favor del diàleg, cosa que ens afavoreix. I anem veient que, a Madrid, s'han entortolligat en una espiral malèfica i perversa que els porta a situacions autoritàries que els aïllen amb vista al continent. Què cal fer davant això? Resistir. I fer tant com es pugui perquè amollin els presos. Quan dic 'resistir' també és això. I resisteixes més bé si tens un govern de resistència. Aquest dilema que si govern autònom que si no, jo no el veig. Hem de tenir un govern de resistència. I això pot causar situacions complicades. Doncs sí. Hem de resistir amb tots els elements que tinguem. I el

Anglada va ser, durant anys, el corresponçal de TV3 a Alemanya. ELISABETH MAGRE

govern és un element. Ho dic amb tots els respectes per al president Puigdemont, perquè qui té tots els elements i la capacitat democràtica de decidir això és ell. Potser al final Llarena pot decidir que no hi ha govern. Aquí estem en una situació precària. És clar que hi estem.

—En fareu cap llibre, Martí Anglada?

—Un editor em va dir: 'fes el procés vist a París'. I li vaig dir que no. Estem massa a dins. Aquesta mena de llibre, si no tens cap ànim justificatiu... I ara n'hi ha dos o tres, d'aquests. Expliquen el mes d'octubre per sortir bé a la foto. Jo no tinc aquesta necessitat. I si hagués de fer un llibre, el faria com a periodista seriós. I hi hauria d'explicar coses que no vull explicar. Jo procuro de ser respectuós i elogiós amb tothom. Però si et poses a explicar les coses amb detall, potser no hi surt bé tothom. Potser algú hi surt amb la corbata guexa. Potser falta temps per a poder explicar sense haver-te de censurar en res. I aleshores sí, explicar-ho tot. ■

Falta temps per a poder explicar sense haver-te de censurar en res. I aleshores sí, explicar-ho tot

DAVID TORRENTS

‘Sí, haurien pogut causar morts el primer d’octubre’

Entrevista a aquest mosso en excedència, que explica les reaccions que ha rebut després d’haver fet públics els efectes del 155 en el cos

ALBERT SALAMÉ

JOSEP CASULLERAS

Per què els Mossos han actuat amb tanta agressivitat contra els CDR? Per què no han actuat amb contundència contra les agressions i les amenaces de l'extrema dreta? Per què el govern espanyol, aprofitant el 155, ha reduït dràsticament els fons amb què els Mossos combaten el gihadisme? Són preguntes que formula David Torrents, mosso en excedència, amb dues dècades d'experiència en aquest cos policíac i que va viure en primera línia els principals esdeveniments que han revolucionat el Principat aquests últims mesos: des dels atemptats del 17 d'agost fins a la proclamació de la independència. Torrents va decidir fa poques setmanes de parlar en públic, al programa 'Preguntes freqüents', de TV3, i el seu testimoni dels efectes del 155 sobre els Mossos ha tingut un gran impacte. Perquè ha estat la veu que, finalment, des de dins del cos, s'ha fet sentir, i molts agents s'hi han identificat. Per això ha rebut felicitacions i mostres d'agraïment de companys que ni coneixia i l'escalf de molta gent.

Ens rep a l'Ajuntament de Badalona, d'on és president del PDECat. Des de fa anys, a més de l'ocupació com a mosso d'esquadra, l'ha mogut la política local. Desprèn passió per la ciutat i pel país. I, tot parlant al terrat des d'on s'albira pràcticament tota la ciutat, de mar cap a terra, ens recorda que hi va haver un moment en què clarament Catalunya va ser estat: les hores en què va gestionar, tota sola, la crisi desfermada pels atemptats del 17 d'agost.

—Quina mena de reaccions heu rebut per la vostra aparició a la televisió?

—Reconeixement pel que vaig dir, i molts ànims. He tingut la resposta de molta gent que m'ha obert la porta de casa seva per si mai em passés res. I molta gent que no conec de res m'ha dit espontàniament: 'Si van contra tu, no pateixis que serem al teu costat.' També he rebut molts missatges de molts companys, de molts mossos, d'algun

Els qui vam estar presents per a desarticular una organització terrorista i vam evitar possibles nous atemptats, ningú no ens ha felicitat

L'estat vol que es vegi que hi ha una divisió, que hi ha mossos enfrontats amb mossos

comandament fins i tot; d'algun comisari i algun intendent que m'han trucat. I hi ha hagut mossos que no conec que també m'han aturat pel carrer i m'han donat les gràcies.

—Per què us donen les gràcies? Què han trobat en el fet que sortíssiu a parlar?

—Jo crec que trobaven a faltar una veu, algú que públicament sortís a defensar la feina de la policia, perquè tinguem en compte que nosaltres som policies i hem d'actuar tal com marquen les lleis, però aquestes actuacions moltes vegades són dictaminades per algun polític, i aquest polític ha canviat perquè ja no tenim govern de la Generalitat. Estem sota el 155 i les actuacions públiques de la policia no són les mateixes. I han trobat a faltar algú que els defensés. I us explico un detall: els del cos de Mossos que vam treballar en el dispositiu Àgora pels atemptats del 17 d'agost avui encara no n'hem cobrat les dietes.

—Com? Vuit mesos després no us les han pagades?

—No. I, en canvi, tota aquella gent que va venir per al dispositiu del primer d'octubre, els famosos piolins, de policia espanyola i la Guàrdia Civil, no tan sols han cobrat les dietes, sinó també un sou extra pel fet d'haver estat fora del seu lloc de residència. Doncs tots els qui vam participar en els dispositius del 17 d'agost, 18 d'agost, 21 d'agost, no hem rebut encara cap felicitació, ni individual, ni col·lectiva al cos dels Mossos. Ni cap medalla. Ningú no n'ha rebuda cap ni en rebrà cap, de moment. Comparem els dos models polítics: s'ha felicitat i s'ha condecorat fins i tot agents que van estomacar la ciutadania catalana i, en canvi, els qui vam estar presents per a desarticular una organització terrorista i vam evitar possibles nous atemptats, ningú no ens ha felicitat.

—I això de qui és responsabilitat? Del govern espanyol o del de la Generalitat abans del 155?

—Sobre la gestió de les dietes, l'administració i els sindicats van arribar a un

acord que es pagaven a dos o tres mesos vista. Si ens situem el 17 d'agost, aquell mes tancava l'1 de setembre; per tant, aquella dieta ja no es generava fins al setembre i s'havia d'haver pagat a l'octubre o al novembre...

—I no us han donat cap explicació?

—Cap. No és una reivindicació sindical; quan ens toqui ja ens pagaran. Però que algú compari els dos models. Els qui van venir a l'octubre a pegar-nos han cobrat les dietes i els qui vam actuar a l'agost no les hem cobrades.

—Heu rebut cap reacció negativa pel vostre testimoni? O cap amenaça?

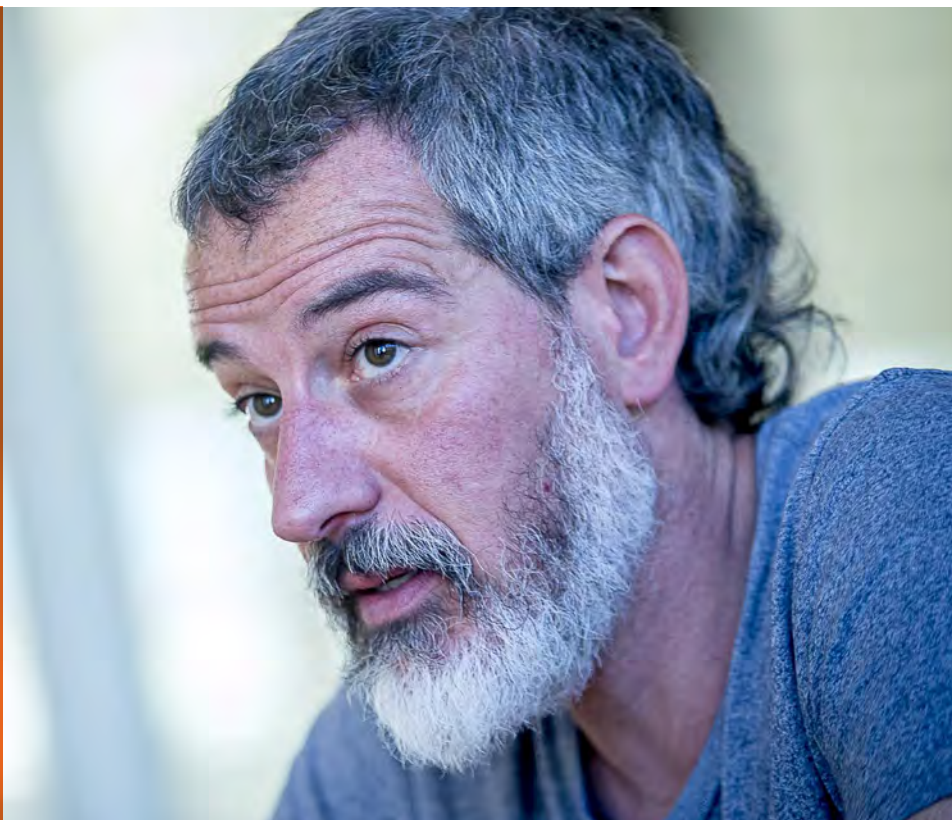
—No. Ni al carrer, ni per telèfon ni a casa meua. L'única cosa destacable és que quan vaig anar a la manifestació contra la presència del cap de l'estat a l'Auditori de Barcelona. En un moment determinat, vaig començar a parlar amb un company, amb un mosso que em felicitava. I en aquell moment em van dir que algú de l'ARRO m'havia identificat, i va dir per l'emissora que 'el mosso que ha sortit a la tele identifica o posa en perill un altre mosso d'informació perquè el delata'. Allò ho va explicar per l'emissora, és a dir, que va arribar a la sala central i, almenys, entre quatre-cents i sis-cents mossos que formaven part d'aquell dispositiu –entre brigada mòbil, ARRO i gent d'informació i seguretat ciutadana– van sentir que David Torrents parlava amb un altre mosso. I aquest relat, manipulat, és el que va acabar publicant OK Diario. O sigui que va sortir d'algú del cos dels Mossos.

—Dins del cos hi deu haver gent a qui no agrada el vostre testimoni. Hi ha molta divisió d'opinions sobre el procés cap a la independència?

—De divisió d'opinions, n'hi ha, com a tot el país. Hi ha gent que pensa d'una manera i gent que pensa d'una altra. Però fins al 27 d'octubre aquesta polarització no s'havia notat i jo crec que ara sí que es nota més. És un efecte més del 155, perquè l'estat vol que es vegi que hi ha una divisió, que hi ha mossos enfrontats amb mossos.

Des de fa anys els Mossos hem tingut seguiments d'agents de la Guàrdia Civil i la policia espanyola

ALBERT SALAMÉ

—I quines maneres té el govern espanyol, amb el 155, de fomentar aquesta imatge de divisió?

—Mireu, tinc un amic de la brigada mòbil. I m'explicava una anècdota personal; el seu pare formava part d'un CDR, com molta altra gent en aquest país. I tallava la AP-7 a l'altura de Figueres. El furgó del qual ell forma part (la brigada mòbil va en furgons i els agents van sempre en el mateix i amb els mateixos companys) era a Figueres, justament, i si aquell dia ell hagués treballat hauria hagut d'actuar contra el seu pare. Ells cerquen la tensió fins i tot en aquest punt: a enfrontar els Mossos amb la població civil, que no deixen de ser els pares, els fills, els cosins, els amics d'alguns d'aquests mossos. Volen generar aquí el conflicte.

—I no cal que hi hagi el seu pare, sinó que la gent contra qui actuen podrien ser el seu pare.

—Exacte.

—Com passava durant el primer d'octubre?

—Sí. Anar a l'enfrontament més perso-

nal, més vinculat a les idees o a la ideologia de la gent, siguin independentistes o unionistes, federalistes... És igual, volen aquest enfrontament més personal, anar més enllà, i que la gent es trobi amb la situació d'haver d'enfrontar-se a la seva gent. Tu quan acabes, et canvies i te'n vas. Però allò et fa tenir dubtes; et preguntes 'he actuat bé?'. Pensa que molts mossos van anar a votar l'1-O, com a ciutadans lliures d'aquest país. I ara els posen en la situació d'haver de ser part d'un problema polític: els posen al mig. Enmig de la delegació del govern i els ciutadans manifestant-se empenyats perquè hi ha presos polítics i perquè hi ha injustícia. Doncs els posen allà al mig. I aquest és el gran problema.

—Com s'explica l'agressivitat d'actuacions de mossos com la de la delegació del govern espanyol? És un problema d'unes unitats que ja vam veure que anteriorment havien actuat així?

—Jo aquell dia també hi era, a la cruïlla del carrer de València. És veritat que van venir a mà esquerra i a mà dreta i l'única sortida era tirar cap avall. És cert

que havien d'actuar si tenien una ordre del responsable polític. I aquí vull fer un aclariment, perquè a l'entrevista a TV3 no vaig donar tota la informació. Allà vaig dir que hi havia un inspector de la policia espanyola que era qui donava les ordres. I una persona que era present al centre de coordinació aquell dia em va dir que no era així, però sí que era cert que el comissari Ferran López rebia trucades i parlava amb algú que no podem saber qui era, i que hi parlava en castellà. A partir d'aquí es donaven les ordres. Hi ha aquest matís.

—I quines van ser les ordres?

—Es decideix des del centre de coordinació d'esbandir la concentració davant la delegació del govern espanyol. Els companys de la brigada mòbil feia molt de temps que aguantaven i els havien tirat algunes ampolles de plàstic, cap objecte contundent; aguantaven els insults i els crits i fou aleshores que es va donar l'ordre d'actuar. La pregunta és si aquella actuació era proporcional, oportuna i congruent. Jo crec que no. Perquè hi va haver molts moments en què les furgonetes de la brigada mòbil corrien a molta velocitat per

l'Eixample, s'aturaven en una cantonada i baixaven alguns companys de la Brimo. I jo vaig veure davant meu com a un home de setanta anys li fotien dos cops de porra sense que hagués fet res. Vam haver de trucar a l'ambulància. Hi va haver actuacions amb excés de zel. Col·loques una gent en una situació com aquella, i quan els donen l'ordre d'actuar, n'hi haurà que ho faran dins dels paràmetres normals i n'hi haurà que no.

—Però com s'explica que veiéssim furgonetes empaitant gent pels carrers? De què depèn la manera d'actuar dels agents?

—Dels criteris d'actuació de la brigada mòbil, que tenen fixats en uns protocols. Però el marge de maniobra també depèn del funcionari que actua. L'ordre devia ser que havien d'esbandir la concentració, però hi ha maneres i maneres de fer-ho. És cert que es van col·locar contenidors al mig de la via. Tots hem vist les imatges d'un contenidor que es cremava i han volgut fer creure que fou un infiltrat, tot i que s'ha demostrat que no ho era. La gent va col·locar contenidors al mig del carrer, d'acord, però l'actuació dels Mossos crec que va ser excessiva. I hem de qüestionar això: si cal arribar a aquest punt. Jo no vull culpabilitzar els agents que actuaven. Qui ho hauria de fer és la divisió d'afers interns, per si hi ha hagut cap actuació fora dels paràmetres policials.

—Hi ha un problema dins els Mossos que no s'ha resolt? Durant anys hem vist com hi havia agents que actuaven d'una manera que no es regia pels principis que deïeu.

—Si hi ha una part dels Mossos que no actuen segons aquests criteris, la classe política, quan hi hagi govern, haurà de canviar els protocols d'actuació. I ens haurem de dotar entre tots d'un sistema públic de seguretat que sigui el que els ciutadans demanin. Això no vol dir que dins els Mossos no hi hagi d'haver unes unitats específiques que continuïn fent la feina d'ordre públic. Però també hem de dir que en manifestacions i en con-

ALBERT SALAMÉ

centracions en què ha estat present l'extrema dreta no he vist la contundència del cos de Mossos d'Esquadra que he vist en la concentració davant la delegació del govern. Si el cos de Mossos actués sempre amb aquesta contundència contra totes les manifestacions presumptament violentes, d'acord. Però quan veiem concentracions com la del 12 d'octubre, on vénen la Falange i Democràcia Nacional, a manifestar-se, a cremar estelades i fotografies del president Puigdemont i de més polítics, i es concentren a dalt de tot de Montjuïc, criden el que criden, amenacen periodistes... Hem vist la contundència del cos de Mossos d'Esquadra en aquests casos? Jo no l'he vista. Només anirem des d'ara contra les concentracions independentistes, o reivindicatives contra l'existència de presos polítics? O contra els CDR? Al país hi ha una sèrie de problemes que potser no ataquem. I només cal veure les hemeroteques, com han acabat algunes manifestacions de Societat Civil Catalana, amb agressions entre ells, amb amenaces a periodistes... I en aquests casos no he vist gens de

contundència per part del cos de Mossos. Reflexionem si aquest és el model de seguretat pública que volem.

—Però quina resposta hi doneu? Perquè això ja ve d'abans del 155.

—Jo crec que de vegades hi ha una mica de por per part dels comandaments del cos de no excedir-se en segons quines manifestacions, o mirar de no ser prou contundents, perquè no hi hagi represàlies de la caverna mediàtica o de l'estat mateix contra les actuacions que es poguessin fer en segons quines manifestacions. Convindrem que les manifestacions de Societat Civil Catalana i de l'ANC i les d'Òmnium han estat pacífiques. Però és cert que en l'acabament d'algunes manifestacions de Societat Civil Catalana hi ha hagut incidents. Si passa això, potser en aquests casos haurem de canviar els protocols d'actuació, per evitar-les; per evitar que hi hagi gent que pugui rebre agressions, insults, per part de manifestants. I potser hi ha comandaments que no volen de manera prou contundent evitar imat-

ges públiques que se'ls puguin girar en contra. Però això ja no és una qüestió de República o d'independència, sinó de criteris d'actuació per part dels cossos.

—En canvi, sí que s'actua contra els CDR amb contundència. Ara són en el punt de mira dels Mossos?

—Sí que és cert que avui els CDR són en el punt de mira de l'estat.

—I es destinen recursos de Mossos a investigar-los?

—Jo ara ja no hi sóc, però em diuen que una de les prioritats de la comissaria general d'informació de Mossos és el control i el seguiment dels CDR. I tant. És una ordre que s'ha donat. I ens hem de preguntar si és una ordre interna dels comandaments del cos o si és una ordre que ve de més enllà i algun polític, i en aquest cas del 155, diu que s'ha d'anar per aquí. I no oblidem que nosaltres no deixem de ser policia judicial i si hi ha cap investigació o cap atestat obert en algun jutjat, tant a Catalunya com a l'Audiència espanyola, estem obligats a donar-hi compliment.

—Els recursos que abans es destinaven a combatre el gihadisme es fan servir per a investigar els CDR?

—Ben bé no és així. Hi ha dues unitats grans; una és la que es dedica als afers interiors del país i una altra que és l'amenaça exterior, enfocada al gihadisme. Els recursos dels afers d'amenaça interiors es destinen ara gairebé tots als CDR. Entenc que pels dirigents polítics espanyols són els CDR, l'amenaça. No és l'extrema dreta, no són els anarquistes, no són els GRAPO, que no existeixen, ni ETA. Entenc que aquests recursos de controlar les amenaces es dediquen exclusivament a la majoria als CDR. Per una altra banda, pel que fa a l'amenaça exterior, potser no es fa prou. Ja deia que abans hi havia una gent que era més operativa i ara no se li assigna cap feina diària.

—Dèieu que ara estaven asseguts davant d'un ordinador.

—Sí. És així.

—Us han donat cap explicació per a entendre per què s'han reduït els recursos a investigar l'amenaça gihadista?

—No. Cap.

—I com us ho expliqueu, si tenim alerta 4 i no ha passat ni un any del atemptat?

—El prestigi absolut per part del cos de Mossos d'Esquadra arran dels atemptats i de la desarticulació del grup terrorista ha posat en qüestió com actuen els serveis secrets espanyols i com actuen les forces i cossos de seguretat de l'estat respecte de l'amenaça exterior. I penso que ells no volen posar en perill la població, sinó que volen evitar que els Mossos continuem fent la feina que fèiem fins ara. I en un estat on actuen almenys quatre cossos policíacs i un cinquè que són els serveis secrets, deuen entendre que amb els altres cossos ja n'hi ha prou. No vull pensar més enllà perquè no puc afirmar que ho facin per posar en perill la població. Però jo crec que igualment la posen en risc, perquè si hi ha un cos policíac implantat al territori, que és el cos de Mossos, que és la policia integral, que té contactes dins el país i que parla amb molta gent, de la qual extreu informació, pot ajudar a preveure cap a on van els moviments islamistes i els imams més radicals i quin discurs tenen. I avui, com que aquesta informació no la tenim com la teníem vuit mesos enrere, doncs indirectament posen en perill la gent.

—És una manera de passar comptes perquè el 17 d'agost es va constatar que Catalunya podia funcionar com un estat?

—Nosaltres vam esdevenir un estat per unes hores. I no va ser el primer d'octubre, ni el 10 d'octubre ni el 27 d'octubre. Quan vam assolir la categoria d'estat va ser durant les hores posteriors a l'atemptat, quan vam veure que el president Puigdemont, el conseller Joaquim Forn i el major Trapero actuaven com un estat. Perquè en aquell moment no hi havia ningú de part de l'estat present al capdavant del cas ni de la comunicació pública del que succeïa al país. Recordem que qui agafava la paraula era el major,

Pels dirigents polítics espanyols són els CDR, l'amenaça

Com que aquesta informació no la tenim com la teníem vuit mesos enrere, doncs indirectament posen en perill la gent

era el conseller, el president mateix. I no hi havia ningú de l'estat; ni el president, ni la vice-presidenta ni els cossos de seguretat. Hi havia els serveis d'emergències públics a Catalunya, bombers, metges, i el cos de Mossos. I això va fer veure a la ciutadania que havíem patit un atemptat però teníem prou recursos per a poder estar protegits.

—Què us va semblar que menys d'una hora després de l'atemptat de la Rambla El Periódico publicués la falsa nota de la CIA?

—Si us dic personalment què penso podria dir alguna cosa inadequada. Però algú ha perdut la poca vergonya que li podia quedar, quan, en un moment en què encara no hi havia la xifra de morts ni de ferits, sotmesos en un caos brutal, algú malintencionadament explica que vam rebre la comunicació. L'única intenció era posar en alerta una part de la població catalana o espanyola que la culpa que l'atemptat hagués succeït era dels Mossos d'Esquadra. Volien desprestigiarnos des del primer minut. I jo crec que l'autor material d'aquesta informació algun dia hauria d'explicar per què ho va fer. Independentment que aquesta nota hagués estat certa i real,

calia publicar-la en aquell moment? Calia? Després, si aquest senyor insistia que nosaltres vam rebre la nota, per què no feia un editorial al seu diari exigint al PSOE, PP i Ciutadans que al congrés espanyol obrissin una comissió d'investigació i ell hi portés la nota? I si fos cert que l'havíem rebuda, que es jutgés qui s'hagués de jutjar per no haver fet cas d'aquella nota. Que es faci una comissió d'investigació i es dirimeixin totes les responsabilitats. I si ell hi pot aportar coses, que ho faci. Que ho expliqui. Però no una hora després de l'atemptat.

—Aquesta nota era també a la famosa caixa de documentació que el 26 d'octubre es va portar a la incineradora de Sant Adrià. Què va passar allà?

—Jo vaig arribar-hi al cap d'una estona. Nosaltres havíem estat seguits per part dels cossos policials de l'estat en el nostre patrullatge ordinari. D'una altra banda, quan hem de destruir la documentació, ho fem seguint un protocol, i sempre a la incineradora de Sant Adrià de Besòs, on es fa una trucada prèviament, es concerta una cita i es porta la documentació a destruir. Aquell dia ens hi esperaven. O bé algú de la incineradora va trucar a la policia espanyola, o bé un

membre del cos va trucar a la policia espanyola. Hem de pensar si hem estat seguits, o si hi ha algú que, intencionadament des del cos mateix, ha volgut facilitar a la policia espanyola una sèrie de documentació.

—Voleu dir fer un lliurament controlat de documentació?

—Pot ser. Només se m'acudeixen aquests supòsits, i aquest, el del lliurament controlat, n'és un.

—Dieu que membres de la policia espanyola i de la Guàrdia Civil us havien fet seguiments. Va ser al voltant d'aquells dies previs a la proclamació de la independència?

—Sí. Però abans també havíem detectat en alguna cita nostra que hi havia algun vehicle que teníem al darrere i que, una vegada passada la matrícula, veíem que eren de la direcció general de la policia espanyola o de la Guàrdia Civil.

—I quan va començar a passar?

—Durant tot el context del procés. No pas d'abans del primer d'octubre, sinó anys anteriors ja havíem tingut seguiments d'aquesta mena, tot i que no tan intensament.

—El 20 de setembre va ser davant la conselleria d'Economia?

—Sí, hi vaig ser des que van començar els escorcolls. Vam fer la feina que ens tocava: mirant què hi havia, i si podíem parlar amb algú que ens donés informació per a poder preveure situacions. Hi vaig ser fins a migdia, i aleshores em vaig desplaçar a la seu de la CUP, al carrer de Casp, quan van començar a anar-hi més furgonetes de la policia espanyola.

—Què va passar davant la seu de la CUP?

—A la seu de la CUP van carregar cartells del primer d'octubre en un cotxe particular, i els van aturar i els van prendre el material. En aquell moment van voler entrar a la seu de la CUP a fer-hi un escorcoll, i van començar a arribar-hi furgonetes.

—I va ser quan hi va anar.

ALBERT SALAMÉ

Una de les prioritats de la comissaria general d'informació de Mossos és el control i el seguiment dels CDR

Crec que el major és víctima dels uns i dels altres i el deixen sol

—Sí. I fou allà on vaig veure més violència latent, no pas a la seu d'Economia. Aquella sensació d'inseguretat era més evident allà, on hi havia quaranta o cinquanta furgons d'ordre públic entre el carrer de la Marina i el carrer de Casp. Era un dispositiu molt gran, i cada vegada hi havia més manifestants, membres de la CUP i d'altres partits, perquè fins i tot hi va anar en Xavier Trias. Hi va haver moments de tensió. Jo recordo que era just al costat de l'entrada de la seu, on hi ha un pàrquing que fa una mica d'entrada. Allà es van situar efectius de la policia espanyola i, en un moment determinat, hi havia un periodista, en Jordi Borràs, que gairebé fou agredit per part dels agents, i jo el vaig agafar per darrere dient-li 'Jordi, sóc en David, vine amb mi', i el vaig treure d'allà.

—I la tensió va anar pujant. La provocació era molt gran.

—Fins i tot alguna furgoneta va recular en el moment que semblava que ja marxaven. Allà, els concentrats es van fer forts, es van asseure. Amb l'ex-diputat David Fernández vam acordar una sèrie de coses que ells van acceptar i ens en vam sortir molt bé. Van ser moments duríssims. Un cop acabat això, cap a les nou del vespre, em vaig reincorporar a la seu d'Economia, en el moment que tant Jordi Sánchez com Jordi Cuixart van pujar als vehicles i es va fer un cordó de seguretat per part de membres de l'ANC i Òmnium per mirar que poguéssin sortir la comitiva judicial. Sí que és cert que hi va haver moments de tensió, però jo allà no vaig veure cap temptativa de violència.

—No va ser fins a la matinada, que els Mossos van arribar a fer alguna càrrega.

—En l'acabament de la manifestació, a altes hores de la matinada, és cert que es va quedar gent voluntàriament, perquè els presidents d'Òmnium i l'ANC havien demanat que se'n anessin a casa. Una gent que no volia anar-se'n i finalment els Mossos van ser els que van carregar més tard per acabar d'esbandir la gent. Quan llegeixes a les interlocutòries que allà no hi havia agents dels Mossos, això no és cert. N'hi va haver molts al llarg de tot el dia.

—I el fet que els agents de la Guàrdia Civil deixessin les armes dins els cotxes és gaire normal?

—No. I jo crec que, independentment del relat públic o dels mitjans respecte de la sedició, hi ha una cosa paral·lela que té a veure amb la manera com haurien de funcionar els cossos de policia. Uns guàrdies civils van amb els seus vehicles i els estacionen per fer una entrada i escorcoll autoritzats per un jutge i han d'acompanyar la comitiva judicial i han de fer detencions. Entenc que deixin els cotxes allà, tot i que potser no és el lloc més idoni. Però bé, ells van considerar oportú de deixar-los-hi. Però si ells sabien que hi havia armes dins, entenc que no les hi havien d'haver deixat. No pots exposar un vehicle tantes hores allà, davant el lloc on vas a fer la feina, amb armes dins. Entenc que devien ser armes llargues, subfusells o escopetes, per la tipologia de guàrdies civils que van entrar. Ells preveïen que ja hi hauria incidents? Això ens ho hauríem de preguntar. Volien desarticular una banda terrorista armada i havien de portar armes llargues? Això s'ho haurien de qüestionar ells. Per què duïen aquelles armes allà?

—Us va sorprendre que la defensa del major Trapero digués que la cúpula dels Mossos s'havia posat a disposició de la justícia espanyola el 27 d'octubre?

—Com a ciutadà puc qüestionar o no entendre el fet que es faci aquesta comunicació, però pel relat normal el major en aquell moment fa el que creu que ha de fer, que és posar-se a disposició del TSJC. I si ell ho fa hauríem d'haver complert unes ordres determinades si més endavant s'haguessin produït. Però, al mateix temps, l'acció del govern republicà tampoc no va fer res, cap comunicació. Crec que el major és víctima dels uns i dels altres i el deixen sol, i ell pren les decisions que ha de prendre i ningú per part de l'estat no li pot retreure res. I fa les comunicacions que ha de fer.

—Marta Rovira i Puigdemont van parlar de l'amenaça real de violència per part

L'autor de la informació d'El Periódico sobre la CIA algun dia hauria d'explicar per què ho va fer

de l'estat si es declarava la independència. Això us va arribar?

—No. En cap moment no ens va arribar. Però això no vol dir que no puguem pensar que ells poden arribar a uns límits que ja havíem vist que eren capaços d'arribar l'1-O. Tampoc no vol dir que alguns comandaments del cos poguessin rebre aquesta comunicació.

—Per la manera com pegava la policia espanyola el primer d'octubre, hauria pogut matar gent?

—Si mirem imatges de les càrregues policiaques de la Guàrdia Civil i la policia espanyola, hi ha llocs on es fa sense la contundència per poder causar ferits. Però n'hi ha on es veu clarament que l'actuació és desproporcionada. Que haurien pogut causar morts? Sí. Perquè es van llançar

pilotes de goma, es va fer una utilització desproporcionada de les defenses personals i amb una violència molt gran, i d'aquí vénen tots els ferits que hi va haver. I hi hauria pogut haver algun mort.

—Puigdemont va dir que segurament devia la vida als mossos de permís que voluntàriament li fan la seguretat. Us va sobtar?

—No. I em va enorgullir que el president esmentés aquests ciutadans, perquè en el moment que aquests mossos l'acompanyen a Brussel·les i ara a Berlín ho fan a títol personal i fent ús del seu temps lliure i les seves vacances. Que digués el que va dir deu ser perquè segurament en aquest llarg viatge que té per Europa es deu haver trobat en situacions força rocambolesques i els ciutadans, mossos, el poden haver ajudat en situacions complexes. Però entenc que la llei no s'ha modificat sobre allò que diu dels ex-presidents; qualsevol ex-president ha de tenir una dotació econòmica i a una seguretat a la qual no ha renunciat. Qui incompleix la llei és el 155, perquè Puigdemont no té els dos o quatre mossos que hauria de tenir. I qui ho supleix són mossos amb hores i dies de vacances.

—Els últims dies la seguretat del president va canviar i el GEI, el grup especial d'intervenció, se'n va encarregar. Què indicava això?

—Podria ser una decisió del cap del cos o del conseller, perquè podien preveure que el president, com a dirigent màxim del govern, pogués ser víctima d'una agressió o alguna cosa més enllà. Podien tenir indicis en aquest sentit. O bé era per a anticipar-se a alguna cosa que no van passar. El GEI ha duplicat el nombre d'efectius aquests últims mesos. Si és així és perquè algú ha previst que les seves actuacions haurien de ser nombroses més i a més llocs.

—Fins a quin punt l'amenaça del gihadisme continua essent real a Catalunya?

—En aquest moment el nivell d'alerta continua essent quatre sobre cinc, i crec que no el van apujar a cinc per evitar de fer

ALBERT SALAMÉ

sortir l'exèrcit al carrer. Potser algú per part del govern o dels aparells de l'estat passat el 17 d'agost volia fer-l'hi sortir, però no va acabar passant. Després, tenim el conflicte de Síria, que cada vegada és pitjor. Veurem l'efecte col·lateral que té: hem de tenir en compte els retornats, la gent de Catalunya que ha anat a fer la gihad a Síria algun dia haurà de retornar. I potser ara som més a prop que tornin. L'amenaça d'aquests retornats serà molt més present que no pas ara. I jo faig una reflexió: el dispositiu del primer d'octubre, segons el ministre Zoido, va costar 87 milions d'euros. Si agafem el pressupost de la Generalitat i mirem la partida de fons reservats, que és la partida amb què nosaltres actuem per fer la nostra feina ordinària, per saber si l'amenaça és més o menys latent, veurem que és d'uns quatre-cents mil euros.

—**l'estat espanyol no us facilitava tota la informació.**

—Com que Catalunya no és un estat, no té relacions bilaterals amb els altres estats, no té ambaixades ni consolat, i no podem saber què passa a l'Irac o al Paquistàn o al Marroc ni com combatre el gihadisme en els seus territoris. Estem més debilitats, per tant, a l'hora de prendre decisions. I com que no tenim control de fronteres, com a catalans no sabem qui entra en territori català, cosa que sí que sap la policia espanyola i la Guàrdia Civil. Si hi hagués més fluïdesa de la informació estic segur que estariem molt més segurs.

—**Aquest va ser el problema amb l'imam de Ripoll?**

—Sí. Nosaltres actuem amb tres criteris, que són quin tipus d'ideologia pot tenir l'oratori –perquè no és igual que sigui salafista que d'islam moderat, que és el que professen la gran majoria de mesquites del país. El segon és quanta gent pot anar a l'oratori, perquè no és igual que l'imam pugui tenir influència sobre mil cinc-cents persones o dues mil o tres mil persones que sobre cent, com passava a Ripoll. I el tercer, el més important: que algú d'aquell oratori, de la seva junta, o algú que hi vagi a resar,

hagi estat investigat o sigui investigat per terrorisme. En el moment que no es comparteix la informació, en el nostre aplicatiu, per exemple, si posaves Abdelbaki es-Satti el dia 16 d'agost no hi sortia res. En canvi, entenc que en aquest mateix aplicatiu de la policia espanyola, la Guàrdia Civil o el CNI constava que havia estat investigat anteriorment en el cas Chacal a Vilanova i la Geltrú, que havia tingut vincles amb els atemptats de l'11-M de Madrid, amb el de Casa Blanca del 2003, que havia col·laborat amb el CNI durant alguns anys... Si ho haguéssim sabut potser hi hauríem pogut posar més el focus. I faig la pregunta que ningú no ha respost: per què ningú no va informar que Abdelbaki es-Satti havia estat investigat per terrorisme i vinculació amb gent detinguda?

—**En els atemptats del 17-A era necessari matar els membres de la cèl·lula?**

—Pel que fa a l'actuació de Cambrils el 18 d'agost, a aquelles hores de la nit, en ple mes d'agost, el passeig era ple de gent, ple de turistes, i les conseqüències que podia tenir que aquell vehicle continués, amb aquella gent amb ganivets a la mà i amb suposats cinturons d'explosius no sabien quines podien acabar essent. Abatre els terroristes crec que no s'ha de posar en qüestió en aquell moment concret i amb la tensió que es vivia. El fet de Subirats el 21 d'agost s'ha qüestionat molt. També ens hem de posar a la pell dels companys d'allà, que eren de proximitat rural del Penedès. No tothom està preparat per a encarar situacions d'aquesta mena. I fins i tot si estàs preparat és difícil que puguis actuar amb el cap fred en aquell moment. Es va acabar abatent Younes Abbouyaakoub, també duia un fals cinturó d'explosius... Ho podem qüestionar, però ens hem de posar a la pell de les persones. Evidentment hauria estat òptim que fos viu. Potser és cert que hauríem de poder ajudar i formar més el personal en situació de crisi; aquest és un dels deures i de les conclusions que penso que es podrien extreure de la comissió d'investigació que sí que es farà al parlament. ■

Qui incompleix la llei és el 155, perquè Puigdemont no té els dos o quatre mossos que hauria de tenir

La retallada de recursos als Mossos per a investigar el gihadisme posa en risc la població

Espanya es pot convertir en una critarquia?

Tribunals Mariano Rajoy ha renunciat a fer política a Catalunya i ha cedit tot el paper al poder judicial

REDACCIÓ

Pablo Llarena, l'artífex de les acusacions de rebel·lió contra els dirigents independentistes per l'1-O i el 20-S, tenia un parer sobre el procés independentista molt diferent fa uns quants anys. 'La qüestió concreta de la identitat catalana i de la integritat de l'estat espanyol no té una resposta judicial, sinó política', va dir en una entrevista a El Mundo. Era el 2012 i el jutge encara no era membre del Suprem espanyol. De fet, vivia a Barcelona i era president de l'audiència provincial. 'Els jutges no tenen capacitat ni instruments de solució', hi insistia. Sis anys després, la política catalana és totalment judicialitzada i, més enllà dels encausaments i els empreso-

naments, el Suprem ha impossibilitat quatre vegades la formació de govern.

Mariano Rajoy i tots els integrants del seu govern, parlant de l'acció judicial contra el procés, sempre responen que respecten les decisions dels tribunals i es justifiquen dient que l'executiu no es pot immiscir en els afers de la justícia. Separació de poders, en diuen. Tanmateix, el relat té esquerdes i no pas petites. L'estratègia de la Moncloa, sobretot després del 9-N, ha consistit a parapetar-se. Agafar la constitució com a escut i defugir qualsevol iniciativa política. Rajoy, en qualsevol conflicte, sempre ha utilitzat les instàncies judicials per a cercar-hi la solució.

No hi ha hagut cap intenció de seduir l'independentisme. Aquest any darrer, amb el referèndum ja sobre la taula,

El jutge Pablo Llarena. ACN

La vice-presidenta i el president del govern espanyol, Soraya Sáenz de Santamaría i Mariano Rajoy. ACN

el govern espanyol només ha estat capaç d'idear l'anomenada 'operació diàleg', de la qual es vantaven amb alegria Soraya Sáenz de Santamaría i Enric Millo, i que era poca cosa més que un nom lluent. Rajoy, de Barcelona estant, va fer un intent desesperat d'anunciar una 'pluja de milions' per mirar de salvar alguns dels greuges tradicionals de la inversió estatal al Principat. L'intent no va anar més enllà d'això, d'un intent. Els milions no han arribat i la seducció, tampoc. Les decisions polítiques següents de Madrid vers Catalunya foren la intervenció de la caixa de la Generalitat i l'aplicació del 155. I, tot plegat, sense renunciar als tribunals.

L'activació dels òrgans judicials contra la política catalana pot tenir unes conseqüències totalment incertes, però es comencen a albirar escenaris grotes-

Llarena, que defensava la solució política per a Catalunya, ha esdevingut el gran executor de l'estratègia judicial

cos: empresonats, exiliats, centenars de batlles investigats, regidors perseguits, etc. El sentit de la justícia es dilueix i adopta un caràcter repressiu. Però no hi ha aturador i els tribunals fins i tot condicionen els resultats de les eleccions del 21-D, car posen traves perquè diputats lliurement elegits, concretament de Junts per Catalunya, puguin ser investits.

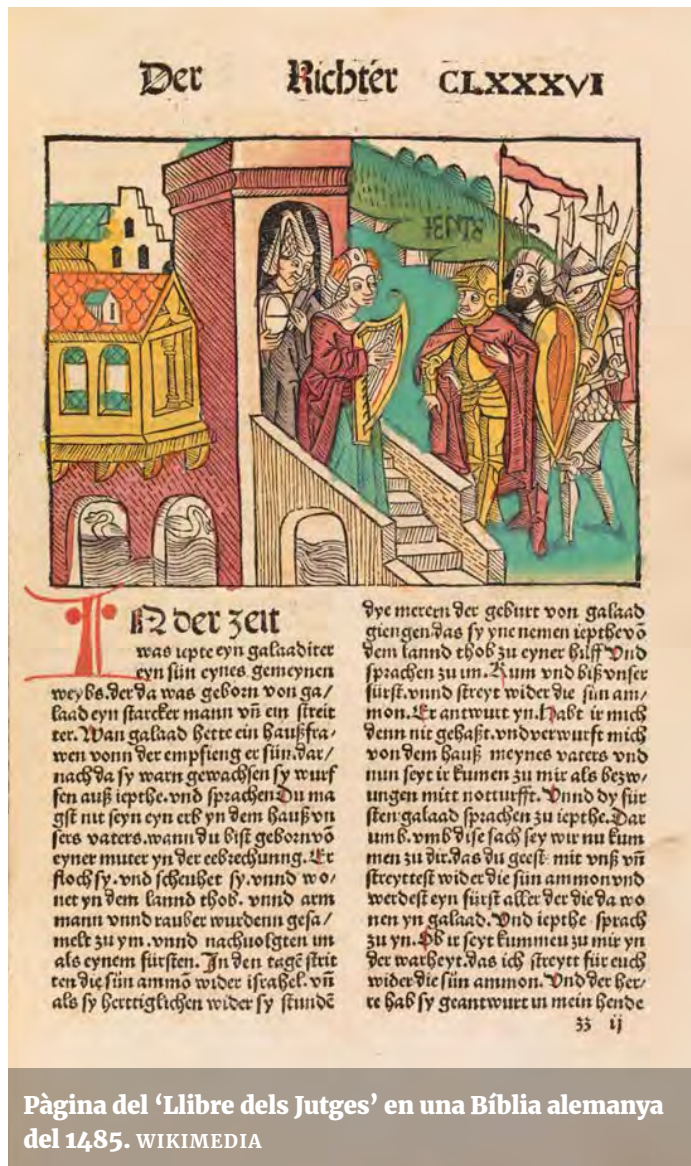
Arran de la decisió de Llarena d'impedir per segona vegada la investidura de Jordi Sánchez, el catedràtic de dret penal Javier Pérez Royo denunciava en un article a eldiario.es que el magistrat havia convertit una decisió judicial en una 'decisió privada', perquè no l'havia fonamentada en cap llei:

«El jutge instructor ha pres, doncs, una decisió sense fonamentar-la en cap precepte legal. I ho ha fet així perquè no hi ha absolutament

res en l'ordenament jurídic per a poder prendre la decisió d'impedir que Jordi Sánchez assisteixi a la sessió d'investidura. La decisió manca de tota fonamentació jurídica. Formalment, és una decisió judicial. Materialment, és una decisió privada, amb la qual se subverteix l'exercici de la funció jurisdiccional tal com és definida en la constitució.»

Repasant la interlocutòria, es veu clar que la 'decisió privada' del jutge es fonamenta en consideracions i valoracions polítiques. Per això argumenta que la investidura té elements que apunten 'de manera marcada i racional' que, en cas de ser president, Sánchez podria 'trencar l'ordre constitucional'.

Llarena, que defensava la solució política per a Catalunya, ha esdevingut el gran executor de l'estratègia judicial. Tant se val que Diego López Garrido, un dels redactors del

Pàgina del 'Llibre dels Jutges' en una Bíblia alemanya del 1485. WIKIMEDIA

Més enllà de l'antic Israel, la critarquia ha tingut un recorregut escàs, per no dir gairebé nul

codi penal espanyol, li retregui les acusacions per rebel·lió. Tant se val que el Parlament de Catalunya hagi denunciat la presó preventiva contra els dirigents independentistes. Tant se val que Alemanya, Escòcia i Bèlgica manifestin dubtes sobre la instrucció i la justificació dels delictes. Llàrena es manté immutable en les seves decisions.

Dimarts i dimecres, durant les vistes per a notificar els processaments, Llàrena va rebre crítiques duríssimes dels consellers de govern de Puigdemont. Josep Rull el va acusar de no ser imparcial i de seguir el 'full de ruta' del govern espanyol. Jordi Turull encara va ser més directe: 'No pretenguin decidir qui ha de ser el candidat a president.' No és pas la primera vegada que el conseller formula aquesta afirmació. Cal, doncs, qüestionar-se: Espanya es va convertir en una critarquia, és a dir, en un estat governat pels jutges?

Tot d'una, pot semblar una exageració, però ahir mateix Llàrena va fer una demostració del seu poder. El jutge es va encarar amb el govern espanyol i va exigir al ministre d'Hisenda, Cristóbal Montoro, que li argumentés per escrit per què creu que el govern de Carles Puigdemont no va cometre malversació i no va fer servir diners públics per a finançar el referèndum. El requeriment podria semblar una demostració de la independència judicial, però després de veure ara i adés com el ministre de Justícia, Rafael Català, anticipa amb certesa les decisions dels tribunals, costa de creure.

Llàrena vol preservar el relat de l'acusació, encara que això vulgui dir passar per sobre de la Moncloa. No fa gaire José Antonio Zarzalejos escribia això a El Periódico: 'En un cercle intel·lectual restringit de Madrid, discret però molt influent, una persona de gran rellevància social i política va sentenciar que "a Espanya tenim, sí, un president, però no és el del govern, i es diu Pablo Llàrena"'. Els assistents –pocs i escollits– van esbossar un somriure, però cap no va contradir l'afirmació.' Això té un nom, 'critarquia'.

Què és una critarquia?

La critarquia és un concepte que apareix al Llibre dels Jutges, dins l'antic testament de la Bíblia, i significa 'govern dels jutges'. Era una forma de govern que s'emparava en l'antic Israel, entre el 1400 aC i el 1100 aC, aproximadament. En aquella època Israel era un grup de tribus desorganitzades i, segons la Bíblia, només els jutges –que adoptaren el paper d'alliberadors– i l'arbitrarietat divina podien evitar que el poble israelita fos engolit per les potències del Llevant. Els jutges, a més, eren els garants que el poble no adorés falsos ídols i divinitats.

Més enllà de l'antic Israel, la critarquia ha tingut un recorregut escàs, per no dir gairebé nul. Només se'n poden trobar exemples en algunes zones de Somàlia, on, sota la tradició del xeer, els ancians assumeixen el paper de jutges i, d'acord amb els costums, són els encarregats de dirimir els conflictes. N'és un altre exemple la Mancomunitat islandesa, durant l'edat mitjana. ■

Tradicions Moros i cristians a Alcoi

Exposicions Domènec al MACBA

Lletres Passeig per la Tàrrrega de Pedrolo

VilaWeb { Paper } 21-22/4/2018

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

*La vila inaugura els actes de la Setmana
Medieval amb una representació espectacular
de la llegenda*

UN SANT JORDI MEDIEVAL A MONTBLANC

UN SANT JORDI MEDIEVAL A MONTBLANC

Tradicions La vila inaugura els actes de la Setmana Medieval amb una representació espectacular de la llegenda

REDACCIÓ

Algunes versions de la llegenda de Sant Jordi situen els fets a la vila de Montblanc i segurament per això cada any, pels volts de Sant Jordi, s'hi fa la Setmana Medieval. És una festa d'una setmana llarga de durada que aprofita el conjunt medieval del poble per recrear la història de Sant Jordi, la princesa i el drac. Algunes de les novetats d'enguany són l'estrena d'un campament arran de muralla, el retorn de l'espectacle *Les Corts Catalanes de 1414* a tall de cloenda i el lliurament de l'espasa d'honor a Jordi Cuixart.

A Montblanc la llegenda de Sant Jordi s'explica amb un conjunt d'escenes i arrenca el divendres amb la *Dracum note*, un espectacle de llum, foc i so que serveix per a invocar el drac i que acaba amb un correfoc. Però el moment culminant de la festa és dissabte al vespre a la muralla, amb la representació dels passatges més coneguts de la llegenda de Sant Jordi. És una escenificació espectacular en què participen més de dos-cents actors voluntaris i hi ha foc, música i projeccions sobre la muralla.

La Setmana Medieval s'allargarà una setmana més, fins el 29 d'abril. A més de les representacions de la llegenda de Sant Jordi, la fira medieval es complementa amb una mostra d'oficis antics,

A Montblanc la llegenda de Sant Jordi s'explica amb un conjunt d'escenes. CEDIDA

un mercat d'artesanía i una escola de cavalleria destinada als infants. També es faran moltes més activitats d'ambientació medieval, com ara mostres de dansa, un gran banquet com els que es feien al segle XIV, un concurs de joglars, espectacles de malabars i falconeria i un parell de torneigs nocturns. III

PER **SANT JORDI**, MOROS I CRISTIANS A **ALCOI**

Tradicions La festa dura quatre dies i recrea el setge, les negociacions i la presa de la ciutat, l'any 1276

Durant tota la jornada, moros i cristians faran escaramusses pels carrers del poble. CEDIDA

REDACCIÓ

Diu la llegenda fundacional d'Alcoi que, al segle XIII, Sant Jordi va tenir un paper molt destacat en la conquesta de la ciutat. Per això, d'aleshores ençà, és el patró de la vila i cada any s'hi fan unes de les festes de Moros i Cristians més destacades del País Valencià en honor seu. Durant quatre dies, milers d'alcoians es vesteixen de cristians i de sarraïns per rememorar els moments més destacats de la gesta.

La festa es divideix en quatre jornades: el dia de la música, el dia de les entrades, el dia de Sant Jordi i el dia de l'alardo. Aquesta seqüència serveix per a recrear, amb tota mena de detalls, el setge, les negociacions i la presa de la ciutat d'Alcoi de l'any 1276. La festa arrenca dissabte al vespre amb el dia de la música, que és quan entren les bandes musicals.

L'endemà, diumenge, és el dia de les entrades amb la presentació de les esquadres mora i cristiana. Són dues grans cercaviles –al matí, la cristiana i a la tarda, la mora– en què desfilen milers de festers agrupats en *filaes*. Enguany sortiran quinze *filaes* per cada bàndol, totes ben guarnides i caracteritzades. La música, la riquesa dels vestits, el maquillatge i els accessoris omplen els carrers de la ciutat.

Dilluns, dia de Sant Jordi, hi haurà la part més religiosa i solemne de la festa: es trauran en processó dues vegades les relíquies del sant patró. Després hi haurà la Retreta, una desfilada informal de carrosses guarnides i il·luminades. Un dels elements més destacats de la jornada és el Sant Jordiet, un nen escollit per sorteig que representa el patró dels alcoians.

La festa s'acabarà dimarts, el dia de l'alardo, en què es representarà el complicat assalt final de la ciutat. Durant tota la jornada, moros i cristians faran escaramusses pels carrers del poble, s'alternaran la possessió del castell i negociaran la rendició sense èxit. Finalment, com explica la llegenda, els cristians es proclamaran vencedors de la festa i, quan arribi la nit, el Sant Jordiet apareixerà entre els merlets del castell.

EL FESTIVAL **SISMÒGRAF** DE DANSA SACSEJA **OLOT**

Dansa El certamen aplega les propostes de dansa més innovadores

La Compagnie Didier Théron presentarà els espectacles 'Air' i 'La Grande Phrase'. SISMÒGRAF

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana, Olot es converteix en la capital de la dansa del país perquè fins diumenge s'hi fa el festival Sismògraf, un dels sis mercats culturals estratègics que impulsa la Generalitat de Catalunya. Cada any, doncs, l'entorn paisatgístic privilegiat d'Olot aplega les propostes de dansa més innovadores d'arreu. Enguany el certamen programa vint-i-set espectacles repartits per tota la vila.

D'aquests, vuit són estrenes i cinc, coproduccions.

Tot i que el Sismògraf no té cap temàtica concreta, algunes de les representacions d'enguany demostren un grau de compromís i de posicionament polític i social elevat. Amb la dansa volen mostrar que no són aliens a la realitat que ens envolta i és per això que s'hi tocan, entre més, les migracions, els refugiats i algunes qüestions de gènere.

Algunes de les propostes més destacades són 'Labranza Kids', del Colectivo LaMajara, que presentarà el resultat final d'un taller amb nens de la comarca i 'La

mesura del detall', de Magí Serra, que es podrà veure a la Sala El Torín. L'accent internacional, el posarà la Compagnie Didier Théron, francesa, que presentarà els espectacles 'Air' i 'La Grande Phrase' pels carrers d'Olot. D'altra banda, també podrem gaudir del 'SismoHop', una trobada de dansa i cultura urbana. I es repetirà l'itinerari de dansa al Parc Nou, on cinc companyies presentaran espectacles que han adaptat o creat especialment per a ser-hi representats.

Amb la voluntat d'acostar la dansa a la ciutadania, el Sismògraf programa un grapat de funcions de franc a l'aire lliure. S'hi podran veure, posem per cas, 'Càpsules', de la companyia catalana La Mujer del Carnicero; l'itinerari 'Cinc minuts de dansa', en el qual un grup d'alumnes del Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre interpretaran peces breus dirigides per Joan Català; i 'Give me protein', de Kernel Dance Theatre.

La programació, la completen tres cicles paral·lels: 'Rèpliques', abans i després dels dies del festival; 'Ona expansiva', en alguns altres pobles de la Garrotxa i 'Eruptió', centrada enguany en el circ coreografiat. En total, cinc espectacles formen part d'aquesta selecció: 'Cuculand Souvenir' de Roberto Olivan Performing Arts; 'Brut' de Marta Torrents; 'Fet a mà' de Paula Quintas; 'Traspediante' i 'Maibaum' de Jordi Galí. Un altre dels plats forts de l'Eruptió és l'estrena de la producció pròpia 'Fosques', un viatge a través de la dansa aèria per a donar veu a les dones que la història ha silenciades i ha arraconades en la foscor. ■

‘NI AQUÍ NI ENLLOC’: EL RECORREGUT ARTÍSTIC PER L'OBRA DE DOMÈNEC QUE PROPOSA EL MACBA

Exposicions La mostra, que dona veu als discursos no oficials, es pot veure fins l'11 de setembre i aplega una vintena d'obres

REDACCIÓ

El Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Macba) acaba d'estrenar l'exposició 'Ni aquí ni enlloc' de l'artista visual Domènec. La mostra, que es podrà veure fins l'11 de setembre, aplega vint obres realitzades des de final dels anys noranta fins a l'actualitat i inclou algunes peces més recents. 'Ni aquí ni enlloc' és una proposta crítica respecte del projecte modern, dona veu als protagonistes, als discursos no oficials i defuig els relats dominants per tal de restituir la memòria.

Domènec explora qüestions com ara la distància entre les utopies i les realitats socials, l'especulació sobre la dimensió pública de l'arquitectura i els preceptes ideològics que la determinen, sobre quins són els mecanismes socials i històrics i què els interfereix i sobre què condiciona la memòria o l'oblit. En aquest recorregut, l'artista proposa una recerca i un assaig crític que es materialitza en forma d'escultures, instal·lacions, fotografies, vídeos o intervencions en l'espai públic.

L'exposició repassa la trajectòria de l'artista a partir de la recerca i la investigació que ha fet Domènec mateix. Els treballs es complementen entre ells i comparteixen un fil conductor que, segons explica ell, consisteix a fer reflexionar sobre els intents de construir formes de vida en comú. Per això hi ha reflexions sobre l'habitatge social, els projectes urbanístics i sobre els intents de construir formes de vida alternatives.

Domènec explica que vivim en una societat basada en els diners, el nego-

L'exposició repassa la trajectòria de l'artista a partir de la recerca i la investigació que ha fet Domènec mateix. ACN

ci, l'acumulació de capital i la propietat privada i que l'enriquiment d'algunes persones emmena a desigualtats molt grans. Com que els drets fonamentals no són garantits per a tota la població, apunta que des de mitjan segle XIX hi ha hagut intents de resoldre aquests problemes, que actualment es mantenen latents. 'Analitzo i estudio els diferents intents', diu.

Entre les peces que s'exposen hi ha Voyage en Icarie, que remet a les idees del socialista utòpic Étienne Cabet; 24 hores de llum artificial, on reproduceix una habitació del lluminós hospital de Paimio, a

Finlàndia, però la transforma en una estança cega i inhòspita. També s'hi destaca Interrupcions. 10 anys, 1.340 metres, que fa referència a dos edificis de Barcelona: la casa on va morir el poeta Joan Salvat-Papasseit i el dispensari antituberculos del Raval dissenyat pel GATCPAC. Real Estate és una instal·lació que revela fins a quin punt l'arquitectura i l'urbanisme formen part d'una estratègia de guerra. I Audiència pública és una recreació de la cabina dissenyada per protegir la seguretat d'Adolf Eichmann, tinent coronel de les SS, durant el seu judici a Jerusalem el 1967. ■

Manuel de Pedrolo. ARXIU

UN PASSEIG PER LA TÀRREGA DE MANUEL DE PEDROLO

Lletres El cycle dura tres dies i, a més de la Ruta Pedroliana, inclou un espectacle poètic i una visita a l'Espai Pedrolo

REDACCIÓ

Ja fa un parell d'anys que, cada mes d'abril, la Comissió +Pedrolo de Tàrrrega organitza un cycle dedicat a l'escriptor, que hi va viure. Però enguany es commemora el centenari del seu naixement i la Generalitat de Catalunya ha declarat el 2018 Any Manuel de Pedrolo. Per això la festa agafa volada: el cycle durarà tres dies i, a més de la tradicional Ruta Pedroliana per Tàrrrega, també es farà un espectacle

poètic i una visita a l'Espai Pedrolo.

Els actes comencen dissabte al matí amb una ruta guiada que recorre una colla d'espais de Tàrrrega relacionats amb la vida i l'obra de l'autor. Es faran parades a la casa del carrer Major on va viure, a l'escola on va estudiar, durant la ruta es recitaran fragments de la seva obra i alguns racons del poble es guardaran amb frases seves. És una ruta per a reivindicar el Manuel de Pedrolo d'esquerres, compromès políticament amb la nació i la llengua, i per a denunciar qualsevol mena d'opressió.

L'endemà, diumenge, a les sales nobles del Museu Comarcal de l'Urgell es farà l'espectacle *Univers poètic Manuel de Pedrolo*. És un recital poètico-musical pensat per difondre el vessant més poètic d'aquest autor tan prolífic, que va escriure desenes de novel·les i també va conrear la lírica i el teatre. Els poemes, que sobretot parles de la mort, la llibertat i el sexe, van acompanyats de música en directe a càrrec de Xavier Hidalgo i Jordi Castellà. Finalment, el cycle s'acaba el dissabte 28 d'abril amb una visita guiada a l'Espai Pedrolo, al castell de Concabella.

‘Sergio & Serguéi’ és un dels films de producció catalana que s’estrenen aquesta setmana. MEDIAPRO

ELS FILMS AMB PRODUCCIÓ CATALANA ‘LAS LEYES DE LA TERMODINÁMICA’ I ‘SERGIO & SERGUÉI’ ARRIBEN ALS CINEMES

Aquesta setmana arriben a la gran pantalla dos films en què una part de la producció és catalana i que han passat fa poc pel Festival de Cinema de Màlaga. Per una banda, *Las leyes de la termodinámica*, que va inaugurar el certamen malaguès, dirigit pel guionista de Mar Adentro Mateo Gil. I per una altra *Sergio & Serguéi* d’Ernesto Daranas i coproduïda per Mediapro. Així mateix, una de les grans estrenes d’aquesta setmana és el retorn a la gran pantalla del prestigiós Wes Anderson, director de *Gran Hotel Budapest* o *The Royal Tenenbaums*, amb el film d’animació ‘stop motion’ *Isla de perros*.

Las leyes de la termodinámica

Direcció: Mateo Gil. Intèrprets: Irene Escolar, Berta Vázquez, Andrea Ros; Chino Darín, Josep Maria Pou, Vito Sanz. Gènere: Comèdia.

Un físic, després d’una ruptura sentimental, decideix de demostrar que la fi de la seva relació va estretament relacionada amb les teories de Newton i Einstein.

Sergio & Serguéi

Direcció: Ernesto Daranas. Intèrprets: Camila Arteché, Ana Gloria Buduen, Yuliet Cruz; AJ Buckley, Tomás Cao, Mario Guerra. Gènere: Drama.

Cuba, 1991. La 'perestroika' arriba a la fi i, de resultes d'això, Cuba passa una crisi econòmica molt forta. Per casualitat, un radioafecionat cubà acaba forjant amistat amb un cosmonauta rus que és a l'espai i un nord-americà.

Isle of dogs

Isla de perros

Direcció: Wes Anderson. Gènere: Animació.

Una grip misteriosa s'ha estès entre tots els gossos del món. Els infectats són traslladats a una illa plena de brossa als afores de Megasaki City. L'amo d'un dels cans decideix d'emprendre una aventura a l'illa per rescatar-lo.

A quiet place

Un lugar tranquilo

Direcció: John Krasinski. Intèrprets: Emily Blunt, Millicent Simmonds, Evangelina Cavoli; John Krasinski, Noah Jupe, Cade Woodward. Gènere: Terror.

Una família allunyada de la civilització ha de sobreviure a una presència fantasmal que es guia pel so. Per això, mantenir-se en silenci és un factor determinant.

S'ha mort el discjòquei
suec Avicii a 28 anys

Lliurats els premis
Sant Jordi 2018 de l'IEC

Alguns eurodiputats seran
sempre nostres

La televisió basca mostra unes imatges d'un dels nois d'Altsasu
que desmunten l'acusació de la Guàrdia Civil

La Cort Suprema del Quebec reconeix finalment que un referèndum
d'independència es guanya amb el 50% dels vots més u